

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

**IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI
PRETVORBE I PRIVATIZACIJE**

KRAŠ, ZAGREB

Zagreb, siječanj 2003.

SADRŽAJ

strana

1.	ZAKONSKA REGULATIVA	2
2.	OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU	2
2.1.	Podaci o društvenom poduzeću	2
2.2.	Statusne i druge promjene	3
2.3.	Vlasnički povezana društva	4
3.	REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE	7
3.1.	Odluka o pretvorbi	7
3.1.1.	Razvojni program	8
3.1.2.	Program pretvorbe	9
3.1.3.	Izveštaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske	9
3.2.	Elaborat o procjeni vrijednosti poduzeća	10
3.3.	Rješenje o suglasnosti na pretvorbu	18
3.4.	Provedba programa pretvorbe	19
3.5.	Upis u sudski registar	20
4.	PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE	21
4.1.	Dionice s popustom i bez popusta	21
4.2.	Dionice iz portfelja fondova	22
4.3.	Vlastite dionice	24
5.	VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA	27
5.1.	Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije	27
5.2.	Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima	28
5.3.	Raspolaganje nekretninama koje su uključene u procjenu	31
5.4.	Poslovanje s vlasnički povezanim društvima	32
6.	OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE	35
6.1.	Ocjena postupka pretvorbe	35
6.2.	Ocjena postupka privatizacije	36
7.	OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE	37

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

Klasa: 041-03/01-01/108

Urbroj: 613-01-02-03-8

Zagreb, 23. siječnja 2003.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI PRETVORBE I PRIVATIZACIJE
DRUŠTVENOG PODUZEĆA KRAŠ S P.O., ZAGREB

Na temelju odredbi Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) i Zakona o reviziji pretvorbe i privatizacije (Narodne novine 44/01) obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Kraš s p.o., Zagreb.

Revizija je obavljena u razdoblju od 4. rujna 2002. do 23. siječnja 2003.

Postupak revizije proveden je u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI (Narodne novine 93/94) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

1. ZAKONSKA REGULATIVA

Proces pretvorbe i privatizacije reguliraju sljedeći zakoni i propisi:

- Zakon o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 19/91, 45/92, 83/92, 16/93, 94/93, 2/94, 9/95),
- Zakon o trgovačkim društvima (Narodne novine 111/93, 34/99, 121/99),
- Zakon o privatizaciji (Narodne novine 21/96, 71/97, 73/00),
- Zakon o Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (Narodne novine 18/90, 47/90, 52/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za razvoj (Narodne novine 18/90, 42/90, 19/91, 29/91),
- Zakon o Hrvatskom fondu za privatizaciju (Narodne novine 84/92, 70/93, 76/93, 19/94, 52/94, 87/96),
- Upute za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća (Narodne novine 26/91),
- Pravilnik o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela (Narodne novine 44/96), te drugi zakoni i propisi.

2. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVENOM PODUZEĆU

2.1. Podaci o društvenom poduzeću

Josip Kraš prehrambena industrija s p.o. je društveno poduzeće sa sjedištem u Zagrebu, Ravnice bb. Osnovna djelatnost je proizvodnja konditorskih proizvoda. Osnovano je 1911., kada je tvornica Union započela s radom kao prvi proizvođač čokolade u jugoistočnoj Europi. Na temelju odluke Vlade NR Hrvatske, objedinjavanjem više manjih poduzeća konditorske industrije nastaje poduzeće koje od 1950. posluje pod nazivom Josip Kraš. S proizvodnjom od 46 500 tona u 1990. i 38 400 tona u 1991. najveći je proizvođač konditorskih proizvoda u Republici Hrvatskoj (46,0% ukupne proizvodnje). Izvozi oko 5,0% proizvodnje. Osim u Zagrebu proizvodni pogoni nalaze se u Prijedoru, Bitoli, Kobaridu te jedinica za kooperaciju u Tolminu s 200 stalno zaposlenih i kooperantima za proizvodnju mlijeka. Prodajno distributivne centre i specijalizirane prodavaonice ima u svim republikama bivše države. Koncem 1991. dijelovi Poduzeća izvan Republike Hrvatske (osim u republikama Srbiji i Crnoj Gori gdje je sva imovina Poduzeća oduzeta) organizirani su kao društva s ograničenom odgovornošću u društvenom vlasništvu u Kobaridu, Tolminu, Ljubljani, Prijedoru, Sarajevu, Bitoli i Skopju, u kojima vlasništvo još nije razriješeno niti utvrđeno. Društvo je sredinom 1991. imalo 5 079 zaposlenih, od toga u Republici Hrvatskoj 3 578, a 1 501 na područjima republika Slovenije, Bosne i Hercegovine i Makedonije.

Proizvodne mogućnosti Poduzeća s aspekta tehnologije, tehnike i energetike osiguravaju zadovoljavajuću proizvodnju u pogledu kvalitete i širine asortimana. Poduzeće u svom 80-godišnjem postojanju nikada nije poslovalo s gubitkom, što mu je omogućilo dobru financijsku stabilnost i temelj za nova ulaganja.

Generalni direktor Poduzeća u vrijeme pretvorbe do 17. veljače 1993. bio je Dragutin Štiglić, a od 17. veljače 1993. do 12. kolovoza 1995. direktor je bio Boris Marčac. Od 12. kolovoza 1995. poslovanje Društva vodila je tročlana uprava, a na čelu uprave do 8. rujna 1999. bio je Boris Marčac, od 8. rujna 1999. do 21. lipnja 2000. predsjednik uprave bio je Zvonimir Bujanović. Od 21. lipnja 2000. do 16. lipnja 2001. dotadašnji član uprave Darko Koritnik postaje zamjenik predsjednika uprave i zastupa Društvo zajedno s dotadašnjim predsjednikom, od 16. lipnja 2001. dotadašnji zamjenik predsjednika uprave Darko Koritnik postaje predsjednik uprave do 28. rujna 2002. Od 28. rujna 2002. poslovanje Društva vodi peteročlana uprava, a na čelu uprave je predsjednik Eduard Cvitković. Drugi članovi uprave su Zvezdana Blažić, Marko Gobec, Zlatan Koritnik i Zlatan Lisica. Odlaskom predsjednika uprave od 4. prosinca 2002. broj članova uprave smanjen je za jednog člana, a dotadašnji član Zvezdana Blažić postaje predsjednik uprave dok su ostali članovi uprave ostali isti.

Poduzeće je sredinom 1991. imalo 5 104 stalno zaposlena, od kojih je 3 578 zaposleno u zemlji, a 1 526 u inozemstvu u vlasnički povezanim poduzećima.

Bilanca uspjeha na dan 30. lipnja 1991. nije sastavljena, a u bilanci uspjeha za 1991. iskazani su prihodi u iznosu 140.500.000.- HRD, rashodi u iznosu 139.017.000.- HRD i dobit u iznosu 1.483.000.- HRD.

U bilanci stanja na dan 30. lipnja 1991. iskazana je vrijednost aktive odnosno pasive u iznosu 3.161.982.000.- HRD ili 137.477.478,26 DEM.

2.2. Statusne i druge promjene

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu broj Fi 23328/92 od 4. siječnja 1993. upisana je promjena oblika organiziranja pretvorbom društvenog poduzeća u dioničko društvo pod nazivom Kraš, prehrambena industrija, sa sjedištem u Zagrebu, Ravnice bb (dalje u tekstu: Društvo). Temeljni kapital Društva iznosio je 18.600.353.000.- HRD, što je protuvrijednost od 135.769.000,- DEM, prema tečaju 1,- DEM = 137.- HRD.

Društvo je 22. prosinca 1992. donijelo Statut, kao temeljni opći akt, kojim se uređuju temeljna pravila u pogledu pravnog statusa i ustrojstva, te pravila o međusobnim odnosima dioničara Društva. Organi Društva su uprava, nadzorni odbor i glavna skupština. Nadzorni odbor određuje broj članova uprave, s tim da broj ne može biti manji od tri, niti veći od sedam, od kojih se jedan imenuje za predsjednika. Mandat članova uprave traje pet godina uz mogućnost ponovnog izbora. U razdoblju od pretvorbe uprava se sastojala od tri člana. Nadzorni odbor do 7. listopada 1999. bio je sastavljen od devet članova, a nakon toga od sedam članova. Članove nadzornog odbora bira glavna skupština, a mandat traje četiri godine i mogu biti ponovno birani.

Prema rješenju Trgovačkog suda u Zagrebu od 7. rujna 1995. upisano je u sudski registar usklađenje općih akata i temeljnog kapitala sa Zakonom o trgovačkim društvima.

Rješenjem Trgovačkog suda od 8. prosinca 1997. upravi je dana ovlast da uz suglasnost nadzornog odbora tijekom vremena od pet godina donese jednu ili više odluka o provođenju uvjetnog povećanja temeljnog kapitala izdavanjem zamjenjivih obveznica do iznosa od 271.538.000,00 kn, a radi ostvarivanja prava vjerovnika na zamjenu zamjenjivih obveznica u dionice. Predviđeno je izdati do 678 845 redovnih dionica, serije B, nominalne vrijednosti svake dionice 400,00 kn radi uvjetnog povećanja temeljnog kapitala. Uvjetno povećanje temeljnog kapitala nije provedeno.

2.3. Vlasnički povezana društva

Društvo je u razdoblju od 1991. do 2001. imalo dionice i udjele u 16 trgovačkih društava. Društva su osnivana radi lakšeg pristupa na pojedina tržišta ili zbog izdvajanja djelatnosti održavanja. Osnivački ulogi u trgovačkim društvima u stranim valutama preračunani su u kune po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na koncu godine. Od 16 trgovačkih društava tijekom razdoblja, tri društva u kojima je vrijednost udjela iznosila 598.528,56 kn prestala su s poslovanjem, a za pet društava nisu riješeni vlasničkih odnosi.

Koncem 1991. i početkom 1992. prostor bivše države podijeljen je na nekoliko tržišta na kojima su korištene različite valute. Svako od područja poslovalo je u bitno drugačijim uvjetima. Poduzeće se prilagodilo nastaloj situaciji te je osnovalo više društava s ograničenom odgovornošću radi lakšeg korištenja prednosti vlastitog okruženja. Društva su potpuno samostalni pravni subjekti formalno u vlasništvu Društva, ali s još neriješenim vlasničkim statusom djela imovine. To su sljedeća društva: Kraš Planika Kobarid, Kraš Kooperacija Tolmin, Kraš Progres Bitola, Kraš Mira Cikota Prijedor i Krašcommerce Sarajevo. Vrijednost imovine spomenutih društava, koja je evidentirana u izvanbilančnoj evidenciji iznosi 45.028.021,64 kn. Društva Kraš Planika Kobarid i Kraš Kooperacija Tolmin otišla su u stečaj koji nije okončan. Procijenjena vrijednost spomenute imovine koja nije uključena u vrijednost temeljnog kapitala iznosi 10.155.952,- DEM.

Na koncu 2001. ostali su udjeli u osam društava u kojima je registrirana vrijednost kapitala 10.218.975,80 kn, a vrijednost udjela 15.244.450,24 kn. Pregled vlasničkih povezanih društava na koncu 2001. iskazan je u sljedećoj tablici.

Tablica broj 1

Vlasnički povezana društva na koncu 2001.

u kn

Redni broj	Društvo	Temeljni kapital	Vrijednost udjela	% udjela
1.	Kraš Commerce d.o.o., Novo Mesto	4.792.030,66	5.346.650,62	100,0
2.	Kraš Commerce d.o.o., Skopje	4.104.421,10	4.446.327,87	100,0
3.	Kraš Trgovina d.o.o., Široki Brijeg	320.790,79	3.912.299,89	100,0
4.	Kraš Commerce d.o.o., Beograd	601.087,21	610.505,96	100,0
5.	Kraš-centar d.o.o., Osijek	320.000,00	417.435,14	100,0
6.	Kraš Trgovina d.o.o., Zagreb	20.000,00	359.104,40	100,0
7.	Krašslovakia s.r.o., Bratislava	37.365,00	92.174,50	100,0
8.	Kraš CZ d.o.o., Prag	23.281,04	59.951,86	100,0
Ukupno		10.218.975,80	15.244.450,24	

Kraš Commerce d.o.o. Ljubljana osnovano je sredinom studenoga 1991. s temeljnim ulogom od 100.000.000.- HRD. Na temelju odluke radničkog savjeta početkom 1992. temeljni kapital povećan je za 6.217.493.- HRD. Obavlja prodaju proizvoda Društva i drugih proizvoda na tržištu Republike Slovenije. Prodaja je obavljana na veliko i na malo u dvjema specijaliziranim prodavaonicama. Od 1997. sjedište društva je u Novom Mestu. Za razdoblje od 1995. do 2001. ostvarena je neto dobit u iznosu 341.906,80 kn, za koliko je povećana vrijednost udjela i iskazan prihod od sudjelujućih interesa u poslovnim knjigama Društva. Ostvarenje dobrih rezultata u 2001. omogućeno je zahvaljujući gospodarskom sporazumu između republika Slovenije i Hrvatske o uvozu dijela robe bez carina. Koncem 2001. u društvu Kraš Commerce d.o.o. bila su 24 zaposlenika.

Kraš Commerce d.o.o. Skopje osnovano je sredinom studenoga 1991. s temeljnim kapitalom u iznosu 955.677,- DEM. Uvoz konditorskih proizvoda reguliran je međudržavnim sporazumom o bescarinskom uvozu u okviru odobrenih kvota. Društvo posluje pozitivno te je za razdoblje od 1995. do 2001. ostvarilo dobit u iznosu 341.906,80 kn, za što je povećana vrijednost udjela. Tijekom 2001. godine 30 djelatnika prodalo je 558 tona proizvoda Društva.

Kraš Trgovina d.o.o. Široki Brijeg osnovano je koncem svibnja 1993. s temeljnim kapitalom od 1.000,- DEM, što je prema tečaju na koncu 1993. iznosilo 4.205.105.- HRD.

Kraš Trgovina d.o.o. Široki Brijeg s predstavništvima u Sarajevu i Banja Luci koja su otvorena tijekom 2000. plasiralo je 2 064 tona proizvoda Društva na tržište Bosne i Hercegovine tijekom 2001. Na koncu 2001. bilo je 22 zaposlenika. Društvo posluje pozitivno te je za razdoblje od 1995. do 2001. ostvarilo neto dobit u iznosu 3.438.606,85 kn, za što je povećana vrijednost udjela.

Kraš Trgovina d.o.o. Zagreb osnovano je početkom 1996. s temeljnim kapitalom od 20.000,00 kn. Posluje uspješno te je u razdoblju od 1996. do 2001. ostvarena neto dobit u iznosu 339.104,40 kn, za koliko je povećana vrijednost udjela i iskazan prihod od sudjelujućih interesa u poslovnim knjigama Društva. Kraš Trgovina d.o.o. Zagreb obavlja maloprodajne i veleprodajne usluge putem 25 prodajnih objekata (21 bombonjera i četiri diskonta) koji su dijelom u vlasništvu, a dijelom posluju na temelju ugovora o franšizi. Tijekom 2001. ukupno je prodano 974 tone proizvoda Društva, uz prodaju drugih prehrambenih proizvoda. Koncem 2001. u Kraš Trgovini d.o.o. bila su 134 zaposlenika.

Kraš-centar d.o.o. Osijek osnovano je početkom 1996. s temeljnim kapitalom od 20.000,00 kn. U rujnu 1998. povećan je temeljni kapital za 300.000,00 kn. Kraš-centar d.o.o. Osijek je u okviru svoje djelatnosti proizvodnje i prodaje voćnih sadnica i drugog sadnog materijala, obavljao i poslove na održavanju nasada višnje na površini od oko 25 ha, za potrebe Društva, te sjetvu pšenice i soje. Stalno je zaposleno šest djelatnika. Društvo posluje uspješno. Za razdoblje od 1997. do 2001. ostvarena je neto dobit u iznosu 95.718,75 kn, za što je povećana vrijednost udjela.

Radi aktivnijeg izvoza na tržište Republike Češke, tijekom 1999. osnovano je društvo Kraš Češka sa sjedištem u Pragu. Uplaćen je temeljni kapital od 3.067,75 EUR. Spomenuto Društvo zapošljava osam djelatnika koji su u 2001. plasirali na češko tržište 351 tonu proizvoda Društva. U 1999. ostvarilo je neto dobit u iznosu 38.658,66 kn. Za 2000. Kraš Češka poslovalo je s gubitkom, te je vrijednost udjela u iznosu 59.951,86 kn, otpisana na teret poslovanja.

Krašslovakia s r.o. Bratislava osnovano je početkom 1999., s temeljnim kapitalom od 10.000,- DEM. U 2001. na ovo tržište izvezeno je 47 tona proizvoda Društva. U 2000. je ostvarilo dobit u iznosu 54.153,50 kn, koja je iskazana u poslovnim knjigama Društva. U 2001. Krašslovakia s r.o. Bratislava zabilježilo je gubitak u poslovanju, te je vrijednost udjela u iznosu 92.174,50 kn otpisana na teret poslovanja.

Kraš Commerce d.o.o. Beograd osnovano je u srpnju 2001. Temeljni kapital iznosi 601.087,21 kn ili 150.000,- DEM. Prve isporuke proizvoda realizirane su u drugom polugodištu 2001. U uvjetima visokih carinskih opterećenja i uz značajnu domaću proizvodnju, do konca 2001., dva djelatnika prodala su 73 tone proizvoda Društva. Za 2001. ostvarena je neto dobit u iznosu 9.418,75 kn.

Društvo je u 2001. osnovalo Kraš Esop d.d., koji ima za cilj promicanje radničkog dioničarstva u Društvu. Temeljni kapital Kraš Esop d.d. iznosi 825.000,00 kn i podijeljen je na 8 250 dionica nominalne vrijednosti 100,00 kn. Kraš Esop d.d. za savjetovanje i upravljanje sa sjedištem u Zagrebu, Ravnice 48 upisan je u sudski registar 28. studenoga 2001. U prosincu 2001. i tijekom 2002. zaključeni su sa zaposlenicima Društva i povezanih društava ugovori o pristupu Kraš Esop programu, a nakon toga zaključeni su i ugovori o prodaji dionica Kraš Esop d.d. Dionice Kraš Esopa d.d. prodane su na temelju odluke uprave zaposlenicima Društva i povezanih društava po nominalnoj vrijednosti 100,00 kn, odnosno ukupnoj nominalnoj vrijednosti 825.000,00 kn i to 7 850 dionica u 2001. i 400 dionica u 2002. Dionice su prodane na otplatu u četiri obroka, a dioničari su obveze podmirili kroz obustave na plaći.

Planom restrukturiranja Društva predviđeno je poslove izvan osnovne djelatnosti tj. proizvodnje konditorskih proizvoda, organizirati putem izdvojenih pravnih osoba koje posluju po tržišnom načelu. Tako su u 1997. i 1998. ustrojena tri trgovačka društva, svako s 20.000,00 kn temeljnog kapitala, koja su likvidirana u 2000. i 2001.

Kraš-servis d.o.o. Zagreb, ustrojeno je radi samostalnog obavljanja djelatnosti čišćenja ukupnog poslovnog i drugog prostora Društva. U skladu s odlukom uprave o racionalizaciji poslova i prilagodbi organizacije, prestaje s radom 31. kolovoza 2000. Društvo je likvidirano tijekom 2001., a svih 119 zaposlenika početkom rujna zasnovalo je radni odnos u Društvu.

Kraš-održavanje d.o.o. ustrojeno je radi obavljanja poslova nadzora i preventivnog održavanja vaga, vodovodnih instalacija i sanitarija, bravarskih radova i strojne obrade, kao i drugih poslova investicijskog i tekućeg održavanja. Na temelju odluke uprave o racionalizaciji poslova prestalo je s radom 31. svibnja 2000. Od 1. lipnja 2000. godine 36 zaposlenika koji su bili zaposleni u društvu Kraš-održavanje d.o.o. zasnovalo je radni odnos u Društvu.

Kraš-elektroodržavnje d.o.o. ustrojeno je za obavljanje usluga nadzora, održavanja električnih instalacija, elektrouređaja i dizala te održavanje trafostanica. U skladu s odlukom uprave prestalo je s radom 31. svibnja 2000. Svih 36 zaposlenika zasnovalo je radni odnos u Društvu.

3. REVIZIJA POSTUPKA PRETVORBE

Poduzeća s društvenim kapitalom bila su obvezna obaviti pretvorbu najkasnije do 30. lipnja 1992. Postupak pretvorbe Društva započeo je na temelju odluke radničkog savjeta o pretvorbi od 24. veljače 1992.

Društvena poduzeća bila su obvezna Agenciji Republike Hrvatske za restrukturiranje i razvoj (dalje u tekstu: Agencija), uz odluku o pretvorbi, dostaviti program pretvorbe poduzeća, izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske, podatke o proizvodnim, tehničko-tehnološkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima, tržišnom položaju i ocjeni boniteta poduzeća, razvojni program, podatke i dokaze o pravu korištenja nekretnina, izvod iz sudskog registra i elaborat o procijenjenoj vrijednosti poduzeća.

3.1. Odluka o pretvorbi

Odluku o pretvorbi i usvajanju programa pretvorbe donio je radnički savjet 24. veljače 1992. Odluku je potpisao predsjednik radničkog savjeta Marijan Šprah, a drugi članovi radničkog savjeta su Boris Lokas zamjenik predsjednika, Vera Jukić, Mira Maričić, Marijan Šoštarić, Petar Jadek, Darko Penđer, Branimir Jadriško, Tomislav Vujić, Zlatko Šimunović, Josip Marinković, Marinko Spajić i Ivica Škanata. Elaboratom o procjeni vrijednosti Poduzeća kombiniranjem dvije metode (statičke i dinamičke) društveni kapital procijenjen je u vrijednosti 211.819.243,- DEM, a u skladu s razvojnim programom dokapitalizacijom je planirano pribaviti 70.000.000,- DEM. Prema odluci o izmjeni i dopuni odluke, donesenoj na temelju dopune elaborata o procjeni 25. lipnja 1992., vrijednost Poduzeća iznosila je 176.244.123,- DEM.

Dopuna elaborata o procjeni vrijednosti Poduzeća izrađena je jer je u vremenskom razdoblju u kojemu je obavljeno procjenjivanje došlo do niza promjena (zakonskih i ekonomskih) koje su se bitno odrazile i na procijenjenu vrijednost Poduzeća. Vrijednost Poduzeća utvrđena je statičkom metodom (metoda ispravljene knjigovodstvene vrijednosti). U procijenjenu vrijednost Poduzeća uključena je i vrijednost imovine u republikama Sloveniji, Makedoniji i Bosni i Hercegovini u iznosu od 40.474.651,- DEM. S obzirom da u vrijeme obavljanja pretvorbe Poduzeća nisu razriješena pitanja vlasništva između Republike Hrvatske i pojedinih republika bivše Jugoslavije, odlukom o izmjeni i dopuni odluke o pretvorbi, smanjena je ukupna vrijednost Poduzeća za vrijednost imovine u tim republikama.

Prema odluci o pretvorbi Poduzeće se pretvara u dioničko društvo prodajom dionica osobama iz članka 5. točke 1. i 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća uz popust i obročnu otplatu, do 50,0% procijenjene vrijednosti društvenog kapitala, prodajom dionica bez popusta punoljetnim državljanima Republike Hrvatske, prijenosom preostalih dionica Hrvatskom fondu za razvoj te Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske u utvrđenim omjerima.

Zahtjev za donošenje rješenja o suglasnosti za provođenje pretvorbe zaprimljen je u zakonskom roku. Uz odluku i odluku o izmjeni i dopuni odluke o pretvorbi dostavljeni su svi prilozi navedeni u članku 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća: program pretvorbe, izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske da je godišnji obračun za 1990. iskazan u skladu s propisima i računovodstvenim standardima, podaci o proizvodnim, tehnološko-tehničkim, kadrovskim i organizacijskim mogućnostima, tržišnom položaju i ocijeni boniteta Poduzeća, razvojni program, podaci i dokazi o pravu korištenja nekretnina, izvod iz sudskog registra i elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća.

3.1.1. Razvojni program

Razvojni program donesen je za razdoblje od 1992. do 2000. Polazi od ocjene da je u razdoblju od 1911. do 1991. Poduzeće bilo, a ostaje i dalje vodeći proizvođač u konditorskoj industriji Hrvatske i šire. Navedeno je, da je Poduzeće jedan od rijetkih proizvođača koji ima sve tri osnovne grupe proizvoda: kakao proizvode, brašeno-konditorske proizvode i bombone. Polazeći od dostignutog stupnja razvoja i novih zakonskih okvira ocijenjeno je da su osnovni ciljevi razvoja pretvorba u dioničko društvo, maksimalizacija profita, socijalna sigurnost i povećanje životnog standarda zaposlenih. Navedeno je da je u sljedećem razdoblju potrebno poduzeti mjere da se razvoj Poduzeća ubrza i uskladi s kretanjima u gospodarstvu industrijskih i informatički razvijenih zemalja te što sve treba poduzeti u pojedinim područjima kao što su nabava, proizvodnja, marketing, informatika, istraživanje i razvoj, ekologija i socijalni razvoj. U razvojnom programu je navedeno da se u prvoj fazi razvoja do 1995., uslijed rata i raznih vanjskih i unutarnjih negativnih okolnosti mogu očekivati velike teškoće, obrati, pa i usporenja, a od 1995. do 2000. treba poduzeti opsežne aktivnosti na području promocije proizvoda, te na povećanju veleprodaje, maloprodaje, izvoza i nabave. Razvojni program sadrži osnovne pretpostavke za razvoj s brojčanim pokazateljima uz odgovarajući analitički komentar. Naveden je obujam proizvodnje s predviđenim stopama rasta i uz povećanje izvoza na 15.000.000,- USD do 20.000.000,- USD. Naveden je položaj Poduzeća na tržištu, broj zaposlenih po organizacijskim jedinicama i plan ulaganja s konkretnim podacima.

Razvojni program sadrži sve potrebne podatke s financijskim pokazateljima, proizvodne kapacitete prema osnovnim asortimanskim grupama, vrijednost prodaje, poslovni rezultat, devizno poslovanje, zaposlenost i efikasnost na temelju kojih se mogu vidjeti razvojne mogućnosti Poduzeća, kao što je propisano Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

3.1.2. Program pretvorbe

Radnički savjet Poduzeća donio je na sjednici održanoj 24. veljače 1992. i 25. lipnja 1992. program pretvorbe poduzeća u društvenom vlasništvu u dioničko društvo. Program je donesen u skladu s Uputama za provedbu članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Programom određen način pretvorbe, procijenjena vrijednost Poduzeća, nominalna vrijednost i broj dionica, odgovaraju podacima utvrđenim u izmjeni odluke o pretvorbi od 25. lipnja 1992. Programom pretvorbe određen je model pretvorbe, pojedinosti o uvjetima stjecanja dionica, nominalna vrijednost i broj dionica, pojedinosti o načinu pretvorbe, način, upis i uplata dionica, sazivanje i rad osnivačke skupštine.

Programom pretvorbe određeno je da će se pretvorba Poduzeća u dioničko društvo obaviti prodajom dionica osobama iz članka 5. stavka 1. točka 1. i 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i prijenosom preostalih dionica Hrvatskom fondu za razvoj i mirovinskim fondovima. Osobe iz članka 5. stavka 1. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća mogle su upisati i kupiti najviše 200 dionica s popustom, a dionice bez popusta do ukupnog broja raspoloživih dionica.

U programu je navedena procijenjena vrijednost Poduzeća u iznosu 135.769.100,- DEM koja se dijeli na 1 357 691 dionica, svaka nominalne vrijednosti 100,- DEM. Svaka dionica u skupštini dioničkog društva daje pravo na jedan glas. Programom pretvorbe utvrđeni su svi osnovni elementi i postupci koji su od utjecaja na predloženi način pretvorbe.

3.1.3. Izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske

Izvještaj o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna za 1990. izradila je Služba društvenog knjigovodstva 24. prosinca 1991. Postupak utvrđivanja zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna obavljen je na temelju odredbi članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća. Prema reklasificiranoj bilanci stanja na dan 31. prosinca 1990. ukupna aktiva i pasiva iskazane su u jednakom iznosu 1.753.067.000 din, od čega se na izvanposlovna sredstva odnosi 124.673.000 din.

Pasivna vremenska razgraničenja na dan 31. prosinca 1990. iskazana su u iznosu 85.102.000 din, od čega se 75.522.000 din odnosi na rezerviranje za količinske rabate kupcima za ostvareni godišnji promet u 1990., a što je utemeljeno na ugovorima koji su zaključeni s kupcima. U 1991. od rezerviranog iznosa kupcima je odobreno ukupno 6.843.000 din. Služba društvenog knjigovodstva je bila mišljenja da rezerviranje dijela troškova na teret rezultata 1990. nije realno procijenjeno, te da je kod procjene vrijednosti Poduzeća potrebno obratiti posebnu pozornost pri procjeni pasivnih vremenskih razgraničenja.

Iako opisana rezerviranja nisu imala utjecaja na zakonitost i realnost godišnjeg obračuna trebalo ih je uzeti u obzir kod procjene vrijednosti dioničkog društva, što je i učinjeno.

Postupkom utvrđivanja zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna na dan 31. prosinca 1990. utvrđeno je da je godišnji obračun iskazan u skladu s propisima. Iz navedenog proizlazi da se procjena vrijednosti Poduzeća mogla obaviti po metodama koje se temelje na knjigovodstvenim vrijednostima.

Služba društvenog knjigovodstva je utvrdila zakonitost i realnost godišnjeg obračuna za 1990. Prema odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća određeno je da se uz odluku o pretvorbi poduzeća dostavlja izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske da je godišnji obračun za proteklu godinu iskazan u skladu s propisima i računovodstvenim standardima. S obzirom da je odluka o pretvorbi donesena početkom 1992. trebalo je priložiti izvještaj Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske za polugodišnji obračun sa stanjem na dan 30. lipnja 1991., a ne za 1990. kao što je učinjeno.

3.2. Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća

Elaborat o procjeni vrijednosti Poduzeća izradili su u veljači 1992. zaposlenici Poduzeća koje je imenovao generalni direktor Dragutin Štiglić. Voditelj tima za poslove procjene vrijednosti Poduzeća bila je Ljerka Cerc, dipl. oec.

Procjena vrijednosti imovine Poduzeća obavljena je na temelju neto knjigovodstvene (bilančne) vrijednosti i tržišne (ispravljene knjigovodstvene) vrijednosti.

Na temelju odluke o pretvorbi Poduzeća u dioničko društvo od 24. veljače 1992., te izmjenama i dopunama od 25. lipnja 1992., zaposlenici Poduzeća izradili su u lipnju 1992. dopunu elaborata o procjeni vrijednosti Poduzeća. Dopuna elaborata izrađena je jer je u vremenskom razdoblju u kojemu je obavljeno procjenjivanje došlo do niza promjena (zakonskih i ekonomskih) koje su se bitno odrazile i na procijenjenu vrijednost Poduzeća. Zbog inflacije i ratnih uvjeta poslovanja bili su bitno izmijenjeni odnosi u cijenama i vrijednosti imovine. Prema dopuni elaborata vrijednost Poduzeća iznosila je:

1. knjigovodstvena vrijednost	2.257.386.674 din ili 98.147.247,- DEM
2. procijenjena tržišna vrijednost	4.053.614.835 din ili 176.244.123,- DEM
3. razlika (2-1)	1.796.228.161 din ili 78.096.876,- DEM

Knjigovodstvena vrijednost u iznosu 2.257.386.674 din utvrđena je prema podacima iskazanim u bilanci stanja na dan 30. lipnja 1991. Izračunana je kao razlika između ukupne aktive u iznosu 3.144.528.554 din i ukupnih obveza u iznosu 887.141.880 din. Kod preračuna knjigovodstvene vrijednosti i procijenjene tržišne vrijednosti u DEM primijenjen je tečaj za 1,- DEM = 23 din iz kolovoza 1991. Procjenjivanje imovine Poduzeća metodom ispravljene knjigovodstvene vrijednosti u uvjetima visoke inflacije bilo je dosta nepouzđano. Upravo takvi uvjeti bili su prisutni sredinom 1991. kada se procjenjivala vrijednost Poduzeća. Radi realnog iskazivanja vrijednost Poduzeća utvrđivana je po cijenama izraženim u din koje su vrijedile sredinom godine, te je za preračunavanje dinarske vrijednosti u DEM primijenjen navedeni tečaj za 1,- DEM = 23 din. U tablici u nastavku daje se pregled knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti.

Tablica broj 2

Pregled knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti

u DEM

Redn i broj	Naziv	Knjigovodstven a vrijednost na dan 30. lipnja 1991.	Procijenjena vrijednost	Razlika (4-3)	Indeks 4/3
1	2	3	4	5	6
A	Ukupna aktiva	136.718.633,-	210.918.688,-	74.200.055,-	154,3
I.	Vrijednost nekretnina i opreme	56.841.785,-	138.771.096,-	81.929.311,-	244,1
1.	Zemljište	1.798.433,-	10.741.917,-	8.943.484,-	597,3
2.	Građevinski objekti, oprema	51.934.010,-	124.919.837,-	72.985.827,-	240,5
2.1.	Građevinski objekti	42.541.243,-	94.926.906,-	52.385.663,-	223,1
2.2.	Oprema	9.238.058,-	29.895.178,-	20.657.120,-	323,6
2.3.	Drugo	154.709,-	97.753,-	56.956,-	63,2
3.	Druga dugoročna poslovna sredstva	3.109.342,-	3.109.342,-	-	100,0
II.	Vrijednost drugih poslovnih sredstava	71.305.458,-	70.244.043,-	1.061.415,-	98,5
1.	Kratkoročna poslovna sredstva i dugoročna financijska ulaganja	71.305.458,-	70.244.043,-	1.061.415,-	98,5
III.	Vrijednost izvanposlovnih sredstava	8.571.390,-	1.903.549,-	6.667.841,-	22,2
1.	Stambeni fond	8.211.994,-	1.453.753,-	6.758.241,-	17,7
1.1	Stanovi	6.374.276,-	732.365,-	5.641.911,-	11,5
1.2.	Druga sredstva za potrebe stanovanja	1.837.718,-	721.388,-	1.116.330,-	39,3
2.	Objekti društvenog standarda	59.034,-	149.434,-	90.400,-	253,1
3.	Novčana sredstva za izvanposlovna sredstva	300.362,-	300.362,-	-	100,0
B	Ukupne obveze	38.571.386,-	34.674.565,-	3.896.821,-	89,9
Vrijednost Poduzeća (A-B)		98.147.247,-	176.244.123,-	78.096.876,-	179,6

Vrijednost Poduzeća prema dopuni elaborata procjenjivana je po cijenama koje su

vrijedile sredinom 1991. i prema tečaju za 1,- DEM = 23 din iz kolovoza 1991. Osnovica za izračunavanje knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti Poduzeća bila je bilanca stanja na dan 30. lipnja 1991.

Služba društvenog knjigovodstva Hrvatske izradila je Izvješće o zakonitosti i realnosti godišnjeg obračuna Poduzeća za 1990. koncem prosinca 1991. Prema odredbama članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća izvješće je trebalo biti izrađeno za polugodišnji obračun sa stanjem na dan 30. lipnja 1991., jer je osnovica za izračunavanje knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti Poduzeća bila navedena bilanca stanja na dan 30. lipnja 1991., koja je prethodila godini kada je donesena odluka o pretvorbi Poduzeća u dioničko društvo (24. veljače 1992.).

Prema dopuni elaborata procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila je 4.053.614.835 din, što primjenom tečaja za 1,- DEM = 23 din iznosi 176.244.123,- DEM. U procijenjenu vrijednost Poduzeća procijenjena je i vrijednost imovine u iznosu 40.474.651,- DEM, koja se nalazi u republikama Bosni i Hercegovini, Makedoniji i Sloveniji. U procijenjenoj vrijednosti nije sadržana imovina Poduzeća u republikama Srbiji i Crnoj Gori procijenjene vrijednosti 3.055.192,- DEM, čija će se pretvorba obaviti kada se za to steknu pravne pretpostavke, što do vremena obavljanja revizije (prosinac 2002.) nije učinjeno.

Zadružna imovina u ukupnom iznosu 2.540.457,- DEM koju je koristilo Poduzeće u Republici Sloveniji na lokacijama Kobarid, Planika i Tolmin nije uključena u procijenjenu vrijednost Poduzeća, jer je u Republici Sloveniji u vrijeme procjene donesen Zakon o zadrugama, prema kojem se iz svih gospodarskih subjekata izdvaja zadružna imovina.

Procijenjena vrijednost Poduzeća ne sadrži procijenjenu vrijednost građevinskog zemljišta, objekata, opreme i matičnog nasada na lokaciji Centra za proizvodnju i oplemenjivanje voćnog sadnog materijala na području Osijeka u ukupnom iznosu 874.031,- DEM. Objekti i oprema su bili razoreni (ratna razaranja), a zemljište nedostupno radnicima Poduzeća.

Prema dopuni elaborata iz procijenjene vrijednosti Poduzeća izostavljena je vrijednost kratkoročnih poslovnih sredstava u ukupnom iznosu 12.748.739,- DEM umanjenih za obveze prema dobavljačima iz republika Srbije i Crne Gore, pokriće negativnog deviznog stanja prema poslovnim bankama, te smanjenje rezerviranja namijenjenih za razvojne premije i bonifikacije kupcima. Navedeno se odnosi na procijenjenu vrijednost nekurentnih zaliha, te potraživanja od kupaca koja nisu naplaćena do 4. prosinca 1991.

U procijenjenoj vrijednosti imovine Poduzeća prema dopuni elaborata, sadržana je i procijenjena vrijednost dijelom konfiscirane, a dijelom općenarodne imovine zbog odreknuća od državljanstva bivšeg vlasnika, na lokaciji u Zagrebu, Branimirova 29 u ukupnom iznosu 7.312.202,- DEM. Za nadoknadu konfiscirane imovine, prema odluci o pretvorbi trebalo je rezervirati dionice. Eventualnu nadoknadu vlasnicima oduzete imovine, koja se nalazila u društvenom kapitalu Poduzeća, trebao je obaviti Hrvatski fond za razvoj u okviru dionica koje su prenesene Fondu prema članku 7. odluke o pretvorbi. Uvidom u dokumentaciju Fonda utvrđeno je da dionice nisu rezervirane. Na zahtjev Društva Gradski ured za imovinsko - pravne poslove, Zagreb, dostavio je 18. listopada 1999. obavijest kojom izvješćuje Društvo da za spomenutu imovinu prijašnji vlasnici nisu podnijeli zahtjev za povrat vlasništva.

Na temelju dostavljene odluke o pretvorbi Poduzeća, te odluke o izmjeni i dopuni

odluke o pretvorbi Poduzeća i dopune elaborata, Agencija je 20. srpnja 1992. donijela rješenje kojim se Poduzeću daje suglasnost na namjeravanu pretvorbu.

Procijenjena vrijednost društvenog kapitala Poduzeća za prvu fazu pretvorbe Društva iznosi 18.600.353.000.- HRD, odnosno protuvrijednost 135.769.472,- DEM (zaokruženo na 135.769.000,- DEM), obračunano prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan 25. lipnja 1992. (1,- DEM = 137.- HRD).

Prema rješenju Agencije u temeljnom kapitalu Društva nije sadržana procijenjena vrijednost imovine u iznosu od 40.474.651,- DEM koja se nalazi u republikama Bosni i Hercegovini, Makedoniji i Sloveniji, čija će se vrijednost uključiti u temeljni kapital Društva kada se za to steknu pravne pretpostavke, što do obavljanja revizije (prosinac 2002.) nije učinjeno.

U procijenjenu vrijednost uključena je vrijednost stanova u vlasništvu Poduzeća, koji su procijenjeni 732.365,- DEM.

Vrijednost poljoprivrednog zemljišta koje je Poduzeće koristilo na području Osijeka čiji je nositelj vlasničkih prava Republika Hrvatska u skladu s odredbama članka 2. stavka 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća nije uključeno u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Kraš-Centar d.o.o., Osijek je nakon pretvorbe Poduzeća tijekom 1998. s Ministarstvom poljoprivrede i šumarstva ugovorilo daljnje korištenje spomenutog poljoprivrednog zemljišta.

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta, građevinskih objekata i opreme iznosila je 56.841.785,- DEM, a procijenjena je u iznosu 138.771.096,- DEM. Pregled procijenjene vrijednosti nekretnina daje se u tablici broj 3.

Pregled procijenjene vrijednosti nekretnina

u DEM

Redni broj	Lokacija	Zemljište	Priključci	Objekti	Vanjsko uređenje	Ukupno
I.	Republika Hrvatska	7.531.112,-	12.828.903,-	56.715.874,-	884.776,-	77.960.665,-
1.	Zagreb, Ravnice	5.782.367,-	9.944.415,-	49.799.915,-	668.087,-	66.194.784,-
2.	Zagreb, Branimirova	1.530.332,-	2.884.488,-	2.885.318,-	12.064,-	7.312.202,-
3.	Ivanić Grad	218.413,-	-	1.808.751,-	204.625,-	2.231.789,-
4.	Split	-	-	597.120,-	-	597.120,-
5.	Prodavaonice	-	-	1.624.770,-	-	1.624.770,-
II.	Republika BiH	789.287,-	-	14.746.897,-	511.194,-	16.047.378,-
1.	Prijedor, Mira Cikota	789.287,-	-	14.126.460,-	483.730,-	15.399.477,-
2.	Sarajevo	-	-	232.677,-	27.464,-	260.141,-
3.	Prodavaonice	-	-	387.760,-	-	387.760,-
III.	Republika Makedonija	1.304.348,-	-	3.357.440,-	-	4.661.788,-
1.	Bitola, Progres	1.304.348,-	-	2.703.200,-	-	4.007.548,-
2.	Prodavaonice	-	-	654.240,-	-	654.240,-
IV.	Republika Slovenija	1.117.170,-	98.949,-	5.662.585,-	120.288,-	6.998.992,-
1.	Kobarid, Planika	392.411,-	69.624,-	4.926.134,-	104.193,-	5.492.362,-
2.	Tolmin, Kooperacija	724.759,-	29.325,-	736.451,-	16.095,-	1.506.630,-
Ukupno (I+II+III+IV)		10.741.917,-	12.927.852,-	80.482.796,-	1.516.258,-	105.668.823,-

Knjigovodstvena vrijednost zemljišta iznosi 1.798.433,- DEM, a procijenjena vrijednost veća je za 8.943.484,- DEM, te iznosi 10.741.917,- DEM.

Procijenjenu vrijednost zemljišta čine procijenjene vrijednosti građevinskog zemljišta u Republici Hrvatskoj u iznosu 7.531.112,- DEM, te republikama Bosni i Hercegovini u iznosu 789.287,- DEM, Makedoniji u iznosu 1.304.348,- DEM i Sloveniji u iznosu 376.633,- DEM, te dijela procijenjene vrijednosti poljoprivrednog zemljišta u Republici Sloveniji u iznosu 740.537,- DEM.

Građevinsko zemljište procijenjeno je na temelju podataka o tržišnoj vrijednosti pojedinih lokacija zemljišta dobivenih od nadležnih državnih tijela i površini parcela iz katastarskih knjiga. U procijenjenu vrijednost uključene su naknade za troškove stjecanja, pripreme i rente zemljišta. Osnovica za procjenu vrijednosti dijela poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Poduzeća koje se nalazi u Republici Sloveniji bila je veličina parcele, kultura, razred, te preračunana vrijednost zemljišta.

Procijenjena vrijednost građevinskog zemljišta površine 6 504 m² s pripadajućim naknadama za troškove stjecanja, pripreme i rente zemljišta u I. zoni na lokaciji u Zagrebu,

Branimirova 29, prema dopuni elaborata iznosila je 1.530.332,- DEM. Prema posjedovnom listu broj 2457, zemljišno knjižni uložak 5255, z.k. čestice broj 2334/9, 2333/4, i 2334/2 k.o. Zagreb, spomenuto zemljište upisano je kao općenarodna imovina - društveno vlasništvo s pravom Poduzeća na upravljanje. Prema odluci o pretvorbi, te odluci o izmjeni i dopuni odluke o pretvorbi Hrvatski fond za razvoj trebao je rezervirati dionice u protuvrijednosti navedene imovine za eventualnu naknadu vlasnicima oduzete imovine koja je uključena u procijenjenu vrijednost Poduzeća. Prometna vrijednost zemljišta utvrđena je u ukupnom iznosu 1.530.332,- DEM na temelju cijena dobivenih od Gradskog sekretarijata za financije i Gradskog zavoda za izgradnju i uređenje, te površine parcele, a čini je vrijednost cijene zemljišta i troškova stjecanja u iznosu 429.264,- DEM ($6\,504\text{ m}^2 \times 66,-\text{ DEM/m}^2 = 429.264,-\text{ DEM}$), te vrijednost pripreme zemljišta i rente u iznosu 1.101.068,- DEM ($15\,508\text{ m}^2\text{ BRP} \times 71,-\text{ DEM/m}^2 = 1.101.068,-\text{ DEM}$).

Procijenjena vrijednost troškova pripreme zemljišta i rente u iznosu 1.101.068,- DEM, utvrđena je na temelju cijena dobivenih od Gradskog zavoda za izgradnju i uređenje grada Zagreba koje su vrijedile za pripremu zemljišta u prosincu 1991., a za visinu rente tijekom 1991. i bruto razvijene površine. Kod preračuna procijenjene vrijednosti u DEM primijenjen je tečaj za 1,- DEM = 55.- HRD iz prosinca 1991. Prema dopuni elaborata vrijednost Poduzeća procjenjivana je po cijenama koje su vrijedile sredinom 1991. i prema tečaju za 1,- DEM = 23 din iz kolovoza 1991.

Prema dopuni elaborata, procijenjena vrijednost građevinskog zemljišta s pripadajućim naknadama za troškove stjecanja, pripreme i rente zemljišta u III. zoni na lokaciji u Zagrebu, Ravnice 48, prema stvarnom stanju površine $82\,771\text{ m}^2$ iznosila je 5.782.367,- DEM. Prometna vrijednost spomenutog zemljišta izračunana je u jednakom iznosu na temelju cijena dobivenih od Gradskog sekretarijata za financije i Gradskog zavoda za izgradnju i uređenje grada Zagreba, te površine parcele. Prometnu vrijednost čini vrijednost zemljišta i troškova stjecanja u iznosu 3.062.527,- DEM ($82\,771\text{ m}^2 \times 37,-\text{ DEM/m}^2 = 3.062.527,-\text{ DEM}$), te vrijednost pripreme zemljišta i rente u iznosu 2.719.840,- DEM ($84\,995\text{ m}^2\text{ BRP} \times 32,-\text{ DEM/m}^2 = 2.719.840,-\text{ DEM}$).

Prema dopuni elaborata procijenjena vrijednost troškova pripreme zemljišta i rente izračunana je u iznosu 2.719.840,- DEM na temelju cijena dobivenih od Gradskog zavoda za izgradnju grada Zagreba koje su vrijedile za troškove pripreme zemljišta u prosincu 1991., a za visinu rente tijekom 1991. i bruto razvijene površine. Kod preračuna procijenjene vrijednosti u DEM primijenjen je tečaj za 1,- DEM = 55.- HRD iz prosinca 1991.

Prema dopuni elaborata vrijednost građevinskih objekata zajedno s priključcima i vanjskim uređenjem procijenjena je na 94.926.906,- DEM, što je za 52.385.663,- DEM ili 123,1% više od knjigovodstvene vrijednosti koja je na dan 30. lipnja 1991. iznosila 42.541.243,- DEM. Procijenjenu vrijednost građevinskih objekata bez priključaka i vanjskog uređenja u ukupnom iznosu 80.482.796,- DEM, čini procijenjena vrijednost građevinskih objekata u Republici Hrvatskoj u iznosu 56.715.874,- DEM, te republikama Bosni i Hercegovini u iznosu 14.746.897,- DEM, Makedoniji u iznosu 3.357.440,- DEM i Sloveniji u iznosu 5.662.585,- DEM.

Priključci na komunalnu, javnu i individualnu infrastrukturu (dalje u tekstu: KZP i KIP) procijenjeni su u Republici Hrvatskoj u ukupnom iznosu 12.828.903,- DEM i to na lokacijama u

Zagrebu, Ravnice 48, III. zona u iznosu 9.944.415,- DEM (84 995 m² BRP x 117,- DEM/m² = 9.944.415,- DEM), te Branimirova 29, I. zona u iznosu 2.884.488,- DEM (15 508 m² BRP x 186,- DEM/m² = 2.884.488,- DEM). Za navedeni iznos konficirane imovine na lokaciji Branimirova 29, prema odluci o pretvorbi Poduzeća, te odluci o izmjeni i dopuni odluke o pretvorbi Hrvatski fond za razvoj trebao je rezervirati dionice za eventualnu naknadu vlasnicima oduzete imovine koja se nalazila u društvenom kapitalu Poduzeća. Procijenjena vrijednost priključaka izračunana je na temelju cijene priključaka dobivene od Gradskog zavoda za izgradnju i uređenje grada Zagreba koje su vrijedile u prosincu 1991. i bruto razvijene površine objekta. Kod preračuna procijenjene vrijednosti u DEM primijenjen je tečaj za 1,- DEM = 55.- HRD, iz prosinca 1991. Prema dopuni elaborata vrijednost Poduzeća procjenjivana je prema cijenama koje su vrijedile sredinom 1991. i prema tečaju za 1,- DEM = 23 din iz kolovoza 1991. Naknada za KIP kod procjenjivanja umanjena je za 30,0%, jer ni u Branimirovoj 29, kao ni na Ravnicama 48 nije postojao priključak na toplovod. Procijenjena vrijednost priključaka u Republici Sloveniji iskazana je na lokacijama Kobarid, Planika i Tolmin u ukupnom iznosu 98.949,- DEM. Vrijednost vanjskog uređenja procijenjena je u imovini Poduzeća u ukupnom iznosu 1.516.258,- DEM.

Prema dopuni elaborata, procjena vrijednosti građevinskih objekata obavljena je na temelju procjene svakog pojedinačnog objekta na temelju tržišnih jediničnih cijena koje su vrijedile u trenutku procjene za slične objekte po metru tlocrtne površine. U procijenjenu vrijednost uračunane su vrijednosti svih vrsta instalacija, ovisno o tome kojim je instalacijama pojedini objekt bio opremljen.

Prema dopuni elaborata, oprema je procijenjena na 29.895.178,- DEM, što je za 20.657.120,- DEM ili 223,6% više od knjigovodstvene vrijednosti, koja je na dan 30. lipnja 1991. iznosila 9.238.058,- DEM. Procijenjena vrijednost sadrži procijenjenu vrijednost opreme u Republici Hrvatskoj u iznosu 22.154.568,- DEM, te republikama Bosni i Hercegovini u iznosu 2.655.430,- DEM, Makedoniji u iznosu 1.928.220,- DEM i Sloveniji u iznosu 3.156.960,- DEM. Oprema se sastoji od razne tehnološke, skladišne, informatičke, komunikacijske i druge opreme, te namještaja i opreme u prodavaonicama. Osnovicu za procjenu vrijednosti činila je vrijednost nove opreme. Procjena tržišne vrijednosti utvrđena je na temelju pregleda svakog pojedinačnog dijela opreme, godine proizvodnje, stupnja tehnološke zastarjelosti, funkcionalne sposobnosti, stupnja istrošenosti i drugih čimbenika.

Procijenjenu vrijednost drugih poslovnih sredstava čini procijenjena vrijednost kratkoročnih poslovnih sredstava i dugoročnih financijskih ulaganja u ukupnom iznosu 70.244.043,- DEM, što je za 1.061.415,- DEM manje od knjigovodstvene vrijednosti koja prema bilanci na dan 30. lipnja 1991. iznosi 71.305.458,- DEM. Procjena ovog dijela imovine Poduzeća temeljila se na knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u bilanci stanja na dan 30. lipnja 1991. Knjigovodstvena vrijednost ispravljena je na pojedinim pozicijama u skladu s raspoloživim saznanjima o stanju imovine. U procijenjenu vrijednost spomenute imovine nije uključena naknadno utvrđena procijenjena vrijednost rizične naplate potraživanja od kupaca u ukupnom iznosu 99.231.000 din ili 4.314.391,- DEM. Umanjenje imovine odnosi se na potraživanja od kupaca na ratom zahvaćenom dijelu Republike Hrvatske za razdoblje od lipnja do prosinca 1991. Ova potraživanja nisu bila iskazana u bilanci stanja na dan 30. lipnja 1991. nego su nastala kasnije iz navedenih okolnosti prema pregledu kupaca s ratom ugroženog područja i za koje je postojala velika vjerojatnost da neće biti naplaćena do konca 1991.

Na temelju ugovora o dugoročnoj poslovnoj suradnji i udruživanju sredstava za izgradnju turističkog kompleksa na otoku Pagu zaključenog 1990. između Poduzeća i DP Coning iz Varaždina, Poduzeće je doznačilo tijekom 1990. na žiro račun DP Coning

27.660.000,00 din. Na temelju investicijskog programa o izgradnji turističkog kompleksa, Izvršno vijeće Sabora Republike Hrvatske je 9. svibnja 1990. donijelo odluku o ispunjenju uvjeta za oslobađanje Poduzeća od dijela obveza iz dohotka u navedenom iznosu sredstava iz kojih je predviđeno financirati dio navedenog investicijskog programa. Na temelju sporazuma zaključenog 5. veljače 1992. između Poduzeća i DP Coning iz Varaždina udjel Poduzeća u vrijednosti turističkog kompleksa na otoku Pagu utvrđen je u iznosu 22,0% od ukupne vrijednosti. Prema dopuni elaborata osnovica za izračunavanje knjigovodstvene i procijenjene vrijednosti Poduzeća bila je bilanca stanja na dan 30. lipnja 1991., a s obzirom da je konačni sporazum o udjelu Poduzeća u vrijednosti turističkog kompleksa na otoku Pagu zaključen 5. veljače 1992., te da Poduzeće u vrijeme procjene vrijednosti nije bilo upisano kao vlasnik dijela nekretnine, navedeno ulaganje nije sadržano u procijenjenoj vrijednosti Poduzeća.

Prema bilanci stanja Društva na dan 31. prosinca 2001. u izvanbilančnoj evidenciji iskazano je ulaganje u Coning d.d., Varaždin u iznosu 14.253.077,79 kn. Društvo od 16. svibnja 1995. pred Općinskim sudom u Pagu vodi sudski postupak protiv Coning - Holdinga d.d., Varaždin, Augusta Šenoae broj 4 - 6, za davanje valjane tabularne isprave radi upisa prava suvlasništva Društva u zemljišnim knjigama na dijelu izgrađenih objekata na otoku Pagu (22,0% od vrijednosti spomenutog kompleksa) koji su bili predmet ugovora o dugoročnoj poslovnoj suradnji i udruživanju sredstava za izgradnju turističkog kompleksa na otoku Pagu. U vrijeme obavljanja revizije (prosinac 2002.) sudski postupak nije okončan.

Procijenjena vrijednost zaliha sirovina i materijala obračunana je po planskoj nabavnoj cijeni s obračunom odstupanja od nabavne cijene (nabavna vrijednost uvećana za zavisne troškove) po proporcionalnoj metodi. Kod procjene vrijednosti zaliha materijala knjigovodstvena vrijednost ispravljena je za nekurentni materijal na zalihi. Popis gotove robe u svim skladištima poduzeća obavljen je 31. kolovoza 1991., a popis zaliha sirovina i raznog materijala obavljen je u ožujku, kolovozu i prosincu 1991. Procijenjena vrijednost zaliha gotovih proizvoda jednaka je knjigovodstvenoj vrijednosti.

Knjigovodstvena vrijednost pasivnih vremenskih razgraničenja na dan 30. lipnja 1991. iznosila je 219.342.860 din ili 9.536.646,- DEM. Procjenom su smanjena za 101.440.218 din ili 4.410.444,- DEM, te su nakon procjene iznosila 117.902.642 din ili 5.126.202,- DEM. Vrijednosno najznačajniji dio pasivnih vremenskih razgraničenja u iznosu 174.629.119 din (6,0% od vrijednosti realizacije u razdoblju od siječnja do lipnja 1991.) odnosio se na odobrenja kupcima za ostvarenje zajedničkog plana poslovanja i razvojnih premija. Pri procjenjivanju vrijednosti pasivnih vremenskih razgraničenja provedeno je smanjenje knjigovodstvene vrijednosti na poziciji predviđenoj za odobrenja kupcima u iznosu 101.440.218,00 kn. Procijenjena vrijednost pasivnih vremenskih razgraničenja u ukupnom iznosu 117.902.642 din ili 5.126.202,- DEM, odnosi se na predviđena odobrenja kupcima za ostvarenje zajedničkog plana poslovanja i drugih bonifikacija u iznosu 73.188.907 din ili 3.182.126,- DEM (4,0% od realizacije za razdoblje od siječnja do lipnja 1991.), te za druge odgođene troškove električne energije, premije osiguranja, kamate na utuženu glavnica kupaca i drugo u iznosu 44.713.735 din ili 1.944.076,- DEM. Usporedbom pasivnih vremenskih razgraničenja iskazanim u bruto bilanci na dan 30. lipnja 1990. i 31. prosinca 1991. vidljivo je da su odobreni popusti kupcima za ostvarenje zajedničkog plana poslovanja.

Prema dopuni elaborata vrijednost izvanposlovnih sredstava koju čine vrijednosti stambenog fonda, objekata društvenog standarda (odmarališta) i novčanih sredstava za izvanposlovna sredstva procijenjena je na 1.903.549,- DEM, što je za 6.667.841,- DEM manje

od knjigovodstvene vrijednosti, koja je na dan 30. lipnja 1991. iznosila 8.571.390,- DEM. Procijenjena vrijednost sredstava koja je očekivano ostvariti prodajom stanova iznosi 732.365,- DEM.

Izračunana je na temelju pretpostavke da će se stanovi prodavati stanarima prema uvjetima propisanim Zakonom o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo. U vrijeme obavljanja revizije pretvorbe i privatizacije od ukupno 625 stanova koji su bili u vlasništvu Poduzeća na području Republike Hrvatske, u skladu s navedenim Zakonom prodano je stanarima 624 stana, a za jedan stan postupak prodaje je u tijeku.

Iz procijenjene vrijednosti isključena je vrijednost sredstava koja bi se dobila prodajom stanova u Republici Srbiji procijenjene vrijednosti u iznosu 20.262,- DEM. Knjigovodstvena vrijednost drugih sredstava za potrebe stanovanja u iznosu 1.837.718,- DEM smanjena je za 1.116.330,- DEM, te je nakon procjene iznosila 721.388,- DEM. Procjena se temeljila na knjigovodstvenoj vrijednosti iskazanoj u bilanci stanja na dan 30. lipnja 1991, ispravljenoj na pojedinim pozicijama radi realnog iskazivanja budućeg povrata sredstava Poduzeću.

3.3. Rješenje o suglasnosti na pretvorbu

Na temelju odredbi članka 11. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Poduzeće je dostavilo Agenciji odluku o pretvorbi i drugu dokumentaciju. Prema izmjeni i dopuni odluke o pretvorbi od 25. lipnja 1992. procijenjena vrijednost Poduzeća iznosila je 135.769.472,- DEM, što je prema srednjem tečaju Narodne banke Hrvatske na dan donošenja odluke o izmjeni i dopuni odluke o pretvorbi poduzeća iznosilo 18.600.353.000,- HRD.

U skladu s odredbama članka 12. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Agencija je bila dužna u roku 60 dana od primitka odluke i druge zakonom propisane dokumentacije dati suglasnost na namjeravanu pretvorbu. Agencija je 9. srpnja 1992. (u zakonskom roku) donijela rješenje kojim se Poduzeću daje suglasnost na namjeravanu pretvorbu.

Prema rješenju Agencije, procijenjena vrijednost Poduzeća iznosi 135.769.472,- DEM, odnosno 18.600.353.000,- HRD prema tečaju na dan predaje dokumentacije 137,- HRD za 1,- DEM, kao što je navedeno i u odluci o pretvorbi. Iz procijenjene vrijednosti društvenog kapitala isključena je procijenjena vrijednost imovine u Bosni i Hercegovini, Makedoniji i Sloveniji u iznosu 40.474.651,- DEM.

Rješenjem je određeno da se Poduzeće pretvara u dioničko društvo prodajom dionica osobama iz članka 5. stavak 1. točke 1. i 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, a neupisane dionice prenijet će se fondovima. Kupci dionica iz članka 5. stavak 1. točke 1. i 2. Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća mogu upisane dionice otplaćivati u tijeku pet godina, s tim da se prvi obrok mora uplatiti prije upisa u sudski registar, a najkasnije 10. rujna 1992. Ako se uplate ne obave u navedenom roku, osnovnu glavnica predviđeno je ispraviti za postotak porasta cijena na malo od dana donošenja rješenja do dana uplate.

3.4. Provedba programa pretvorbe

Poziv za upis dionica objavljen je u Vjesniku i Večernjem listu 12. kolovoza 1992.

Društvo je objavilo prodaju 1 357 690 dionica s time da se uz popust može upisati i otkupiti najviše 50,0% vrijednosti Poduzeća. Pravo prvenstva pri kupnji dionica uz popust nominalne vrijednosti do 20.000,- DEM imali su zaposleni i ranije zaposleni u Društvu, uz osnovni popust od 20,0% i dodatni popust od 1,0% za svaku godinu radnog staža, te pravo kupnje na obročnu otplatu od pet godina, na način da se u prvoj godini otplati 5,0%, u drugoj 10,0%, u trećoj 20,0%, u četvrtoj 30,0% i petoj 35,0% nominalne vrijednosti kupljenih dionica.

U pozivu za upis i prodaju dionica također je navedeno da se na temelju upisanih dionica zaključi ugovor s Hrvatskim fondom za privatizaciju (dalje u tekstu: Fond) kao i da se dionice mogu platiti gotovinom, obveznicama Republike Hrvatske za obnovu Republike Hrvatske, te obveznicama izdanim za staru deviznu štednju. Rok za podnošenje ponuda bio je 25. kolovoza 1992., a rok za uplatu prvog obroka odnosno ugovorenog iznosa 10. rujna 1992.

Prema izvještaju Društva o prodanim dionicama od 23. studenoga 1992. ukupno je zaključeno 4 085 ugovora kojima je prodano 747 755 dionica nominalne vrijednosti 74.775.550,- DEM, odnosno 55,1% procijenjene vrijednosti Poduzeća. Uz popust je prodano 706 270 dionica nominalne vrijednosti 70.627.000,- DEM, što je 52,0% temeljnog kapitala.

Od 4 085 ugovora za 3 931 ugovor dostavljen je pregled podataka o ukupnom broju prodanih dionica uz popust i bez popusta, te ukupno ugovorenoj vrijednosti, odobrenim popustima i obvezi za uplatu prvog obroka. Preostalih 154 ugovora odnosi se na 132 ugovora o prodaji 23 310 dionica uz popust koji su zaključeni s osobama koje nisu dostavile dokaz o državljanstvu, te 22 ugovora o prodaji 4 155 dionica uz popust s osobama koje nisu ponude dostavile u propisanom roku, a zaključeni su propustom Društva i Fonda.

Prema dostavljenom pregledu za 3 931 ugovor, ugovorena je prodaja 720 330 dionica nominalne vrijednosti 72.033.000,- DEM, odnosno protuvrijednost 9.868.521.000,- HRD. Uz popust je prodano 678 845 dionica ukupne nominalne vrijednosti 67.884.500,- DEM, odnosno protuvrijednost 9.300.176.500,- HRD, odobren je popust u iznosu 3.834.326.819,- HRD ili 38,5% procijenjene vrijednosti, te ukupno ugovorena cijena iznosi 5.465.849.681,- HRD.

Dionice s popustom kupilo je 3 887 dioničara, od čega 2 801 zaposlenih, ranije zaposlenih i umirovljenika i 1 086 vanjskih ponuditelja pojedinačno najviše do 200 dionica nominalne vrijednosti 20.000,- DEM. S ukupno 104 dioničara zaključeni su ugovori o prodaji 41 485 dionica bez popusta u ukupnoj vrijednosti 4.148.500,- DEM, odnosno protuvrijednost 568.344.500,- HRD. Obveza za uplatu prvog obroka utvrđena je u iznosu 91.411.587,- HRD. Hrvatska kreditna banka za obnovu dostavila je u prosincu 1992. potvrdu o uplaćenih 128.275.057,- HRD na ime prvog obroka.

U studenome 1992. radnički savjet donio je odluku o prijenosu 424 907 dionica Hrvatskom fondu za razvoj, Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika Hrvatske 148 717 dionica i Republičkom fondu mirovinskog i invalidskog osiguranja individualnih poljoprivrednika Hrvatske 63 736 dionica.

U prenesenim dionicama Fondovima uključeno je i 27 465 dionica iz 154 ugovora zaključenih s osobama koje nisu dostavile dokaz o državljanstvu ili su dostavili ponude nakon isteka roka. Na temelju zahtjeva Društva, tijekom 1995. i 1997. Fond je za 147 dioničara, s kojima su ugovori zaključeni u 1992., priznao pravo na kupnju 25 305 dionica uz popust, te je

umanjen broj dionica koje ima Fond. Društvo je u studenome 1992. predložilo Fondu da 154 ugovora ostane na snazi s obzirom da je iz procijenjene vrijednosti isključena imovina u iznosu 40.474.651,- DEM koja se nalazi u republikama Sloveniji, Bosni i Hercegovini i Makedoniji, te bi Fond prekoračeni iznos popusta nadoknadio u drugoj fazi pretvorbe kroz povećanje temeljnog kapitala nakon procjene imovine iz spomenutih republika. Fond se u ožujku 1995. suglasio s prijedlogom Društva. Ukupno 92 dioničara pristala su na plaćanje zaostalih obroka za 16 200 dionica.

Na temelju odluke kolegija Fonda od 17. ožujka 1997. priznato je pravo na popust za 55 ugovora o prodaji 9 105 dionica, a za sedam ugovora Društvo nije bilo u mogućnosti obaviti uvid u državljanstvo dioničara. Promjena vlasnika dionica upisana je u travnju 1997. Fond ne raspolaže podacima o ukupno utvrđenom dugu te odobrenim popustima za 147 dioničara kojima je naknadno priznato pravo na kupnju dionica 25 305 dionica uz popust. Prema evidencijama Fonda u prvom krugu zaključeno je 4 177 ugovora kojima je prodano 747 521 dionica nominalne vrijednosti 74.752.100,- DEM ili 55,1% procijenjene vrijednosti Društva. Uz popust je prodano 707 256 dionica nominalne vrijednosti 70.725.600,- DEM ili 52,1% procijenjene vrijednosti, a ugovori su zaključeni s 4 078 dioničara. Prema evidencijama Fonda uz popust je prodano 52,1% vrijednosti Poduzeća odnosno 28 411 dionica ili 2,1% više od iznosa propisanog Zakonom o pretvorbi društvenih poduzeća. S 99 dioničara zaključeni su ugovori o prodaji 40 265 dionica bez popusta nominalne vrijednosti 4.026.500,- DEM.

Postupak pretvorbe Društva u dioničko društvo proveden je u skladu s donesenim programom pretvorbe i rješenjem Agencije, osim što je uz popust više prodano 28 411 dionica ili 2,1%.

3.5. Upis u sudski registar

Trgovački sud u Zagrebu donio je 4. siječnja 1993. rješenje broj: Fi-23328/92 kojim je u sudski registar upisana promjena oblika organiziranja pretvorbom društvenog poduzeća u dioničko društvo. Upisan je temeljni kapital u iznosu 135.769.000,- DEM koji je podijeljen na 1 357 690 dionica. U sudski registar upisani su najveći dioničari. Prema rješenju Fondu je preneseno 424 907 dionica nominalne vrijednosti 42.490.700,- DEM (31,3%), fondovima mirovinskog osiguranja preneseno je 212 453 dionice nominalne vrijednosti 21.245.300,- DEM (15,7%) dok je ostatak dionica prenesen na 3 931 fizičku osobu na koje je preneseno 720 330 dionica nominalne vrijednosti 72.033.000,- DEM, što je 53,1% vrijednosti temeljnog kapitala.

Iz navedenog proizlazi da su zaposleni i ranije zaposleni te zaposleni u drugim ustanovama upisali više od polovine vrijednosti društvenog kapitala za 3,1%. Fond se suglasio s navedenim upisom, s tim da se pri uključivanju imovine u vrijednost društvenog kapitala koja se nalazi izvan područja Republike Hrvatske svede u zakonom dozvoljen upis do 50,0%.

4. PROMJENE VLASNIČKE STRUKTURE NAKON PRETVORBE

4.1. Dionice s popustom i bez popusta

Prema evidencijama Fonda zaključeno je ukupno 4 177 ugovora kojima je prodano 747 521 dionica nominalne vrijednosti 74.752.100,- DEM. Uz popust je prodano 707 256 dionica

nominalne vrijednosti 70.725.600,- DEM ili 52,1% vrijednosti Društva, a ugovori su zaključeni s 4 078 dioničara. Pojedinačno uz popust zaposleni i ranije zaposleni, te vanjski ponuditelji najviše su upisali 200 dionica nominalne vrijednosti 20.000,- DEM. Jednokratna otplata ugovorena je s 89 dioničara, obročna otplata na rok od pet godina ugovorena je s 2 228 dioničara, s četiri branitelja koji u vrijeme pretvorbe nisu mogli upisati dionice zaključeni su ugovori na rok od 20 godina i s 1 697 dioničara zaključeni su dodaci ugovoru o prodaji dionica na otplatu do 20 godina.

Ugovori o prodaji dionica uz obročnu otplatu na pet godina zaključeni su u kolovozu 1992. uz obvezu uplate prvog obroka do 10. rujna 1992. Otplata je ugovorena na način da se u prvoj godini otplaćuje 5,0%, drugoj 10,0%, trećoj 20,0%, četvrtoj 30,0% i petoj 35,0% ugovorenog iznosa. Vrijednost neotplaćenog dijela upisanih dionica kupljenih uz popust i obročnu otplatu revalorizirana je istekom svake godine.

Ukupno je zaključen 161 ugovor o prijenosu 30 024 dionice od kojih su 3 593 dionice zbog neplaćanja vraćene Fondu. U siječnju 1997. zaključeni su s 1 697 dioničara dodaci ugovoru kojima je produžen rok otplate do 20 godina u skladu s odredbama Zakona o privatizaciji.

S 42 dioničara ugovorena je jednokratna otplata preostalog duga, te im je na preostali dug obračunan popust u visini 50,0%. Otplata na razdoblje od jedne do deset godina ugovorena je s 267 dioničara, a s 1 387 dioničara ugovorena je otplata na razdoblje od 11 do 20 godina. Od ukupno zaključenih dodataka ugovorima do obavljanja revizije otplaćen je 331 ugovor, u otplati je 971 ugovor, a raskinuto je 395 ugovora.

Fond je evidentirao 12 ugovora s kupcima koji su kupili dionice s popustom za više od 20.000,- DEM u nekoliko poduzeća u pretvorbi. U otplati je još pet ugovora, a sedam je plaćeno. Sudski postupak oko rješenja problema popusta nije okončan do vremena obavljanja revizije.

Prema podacima Fonda s 99 dioničara zaključeni su ugovori o prodaji 40 265 dionica bez popusta nominalne vrijednosti 4.026.500,- DEM. Od zaključenih ugovora, za 52 ugovora podmirene su obveze u cijelosti, a 47 ugovora je raskinuto. Fond je zbog neplaćanja i na temelju zahtjeva dioničara raskinuo 508 ugovora, te je 67 317 dionica vraćeno Fondu. Do lipnja 2002. otplaćeno je 617 177 dionica, a 60 726 dionica je u otplati. Dioničari su dionice otplaćivali obustavama na plaći, izravnim uplatama na račun Fonda te obveznicama za staru deviznu štednju.

4.2. Dionice iz portfelja fondova

- Dionice iz portfelja Fonda

U postupku pretvorbe u studenom 1992. Fondu je preneseno 424 907 dionica nominalne vrijednosti 42.490.700,- DEM ili 31,3% procijenjene vrijednosti Društva. Tijekom

1995. i 1997. broj prenesenih dionica umanjen je za 25 305 prema naknadno evidentiranim 147 ugovorima. U travnju 1994. Fond je objavio oglas za prodaju 412 131 dionice ili 30,4% dionica Društva. Na nadmetanje je dostavljena jedna ponuda kojoj nije bila priložena ponudbena bankarska garancija, zbog čega nije razmatrana.

Na temelju odredbi Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća i Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata tijekom 1993. i 1994. invalidima Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji iz portfelja Fonda dodijeljeno je 14 313 dionica. Tijekom 2000. dodijeljeno je 2 945 dionica za 123 stradalnika Domovinskog rata.

Na temelju odredbi Zakona o ovlasti Hrvatskog fonda za privatizaciju o preuzimanju i podmirenju dijela duga Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje Fond je u rujnu 1994. zaključio sa Zavodom za transfuziju krvi Republike Hrvatske ugovor o prijenosu dionica. Ugovoreno je preuzimanje duga Hrvatskog fonda za zdravstveno osiguranje prema Zavodu za transfuziju krvi u visini 1/3 evidentiranog duga na dan 15. lipnja 1993. u iznosu 631.400,- DEM. Dug je podmiren prijenosom 2 000 dionica Društva nominalne vrijednosti 200.000,- DEM, te 4 314 dionica drugih društava nominalne vrijednosti 431.400,- DEM.

Fond je u ožujku i travnju 1997. zaključio sa šest trgovačkih društava ugovore o prijenosu dionica radi podmirenja obveza brodogradilišta Uljanik d.d., Pula, 3. Maj d.d., Rijeka, Brodosplit d.d., Split i Kraljevica d.d., Kraljevica. Ukupno je preneseno 136 957 dionica nominalne vrijednosti 13.695.700,- DEM, od čega su društvima Hrvatska elektroprivreda d.d. prenesene 79 602 dionice, Hrvatske vode 27 579 dionica, Puljanka d.d., Pula 13 346 dionica, Elektromaterijal d.d., Rijeka 7 844 dionice, MG Croatia plin, Zaprešić 4 500 dionica i Adriacink d.d., Split 4 086 dionica. Ugovori o prijenosu dionica zaključeni su na temelju odredbi Zakona o sanaciji određenih poduzeća, odluke Vlade Republike Hrvatske o sanaciji određenih poduzeća, te Zaključka Vlade Republike Hrvatske u vezi s provedbom sanacijskih programa određenih brodogradilišta od 1. travnja 1996. Spomenuta društva prodala su putem Varaždinskog tržišta vrijednosnica prenesene dionice Društvu u svibnju 1997.

U postupku kuponske privatizacije ustupljeno je na temelju rezultata dražbovanja iz portfelja Fonda 278 391 dionica Društva i na temelju ugovora o nadoknadi dionica u programu kuponske privatizacije zaključenih u 1999. godini 29 961 dionica. Privatizacijskim investicijskim fondovima preneseno je 270 217 dionica, a fizičkim osobama 38 135 dionica. Expandia fondu preneseno je 58 401 dionica, Dom fondu obiteljskog i poslovnog ulaganja 74 129 dionica, Privatizacijskom investicijskom fondu Velebit 44 299 dionica, Slavonskom privatizacijskom investicijskom fondu 36 322 dionica, Središnjem nacionalnom fondu 30 486 dionica i Privatizacijskom investicijskom fondu Pleter 26 580 dionica.

Tijekom 1998. i 1999. Fond je na temelju odluka upravnog odbora zaključio s tri trgovačka društva ugovore o zamjeni dionica. U svibnju 1998. zaključen je s društvom ICF d.o.o. Zagreb, ugovor o zamjeni dionica kojim je Fond stekao 118 dionica Društva ukupne nominalne vrijednosti 47.200,00 kn i 179 dionica društva Hoteli Imperijal d.d. Rab nominalne vrijednosti 35.800,- DEM, a ustupio je 133 dionice društva Ingra d.d. Zagreb nominalne vrijednosti 13.300,- DEM i 1 284 dionice društva Viktor Lenac d.d. Rijeka nominalne

vrijednosti 128.400,00 kn. Zamjena dionica obavljena je bez javnog prikupljanja ponuda, a zamijenjene su dionice društava koja su ostvarivala dobit za dionice društava koja su imala manju dobit, odnosno društava koja su poslovala s gubitkom. Zamjena nije obavljena prema načelu da se ne umanjuje realna vrijednost kapitala, kao što je propisano odredbom članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu zamjene dionica i udjela.

U ožujku 1999. zaključen je ugovor o zamjeni dionica s društvom Sinergija d.o.o., Zagreb, kojim je Fond stekao 7 800 dionica Elkon d.d., Zlatar Bistrica, a ustupio 3 150 dionica Društva, nominalne vrijednosti 1.260.000,00 kn, 1 663 dionice društva Standard konfekcije, d.d. Zagreb, nominalne vrijednosti 166.300,- DEM, 619 dionica društva TEB Inženjering d.d. nominalne vrijednosti 61.900,- DEM i 435 dionica društva Podravka d.d., Koprivnica nominalne vrijednosti 130.500,00 kn. Prijenos dionica obavljen je prema tečaju 1,- DEM = 3,80 kn.

U kolovozu 1999. zaključen je s Fintrade d.o.o., Split ugovor o zamjeni dionica kojim je Fond stekao 7 919 dionica Društva nominalne vrijednosti 3.167.600,00 kn, a ustupio 228 dionica Brodogradilišta Krk d.d., Krk nominalne vrijednosti 22.800,- DEM, 114 dionica Lipa moja d.d., Split nominalne vrijednosti 57.000,- DEM, 532 dionice Strahinjčica d.d., Krapina nominalne vrijednosti 266.000,- DEM, 845 dionica Jadroriba d.d., Zagreb nominalne vrijednosti 84.500,- DEM, 1 273 dionice Presečki bus d.d., Krapina nominalne vrijednosti 127.300,- DEM i 2 546 dionica PIS d.d., Split nominalne vrijednosti 254.600,- DEM. Prijenos je obavljen prema tečaju 1,- DEM = 3,90 kn.

U travnju 2002. Fond je dodijelio 1 886 dionica Društva za naknadu za oduzeto zemljište. Pravomoćnim rješenjem Gradskog ureda za imovinsko pravne poslove Grada Zagreba utvrđeno je za tri osobe pravo na naknadu za oduzeto zemljište koje je procijenjeno u društveni kapital društva Top, tvornice olovnih i aluminijskih proizvoda Zagreb. S obzirom da je nad spomenutim društvom proveden stečajni postupak i prodana imovina, nije bila moguća naknada u dionicama toga društva te su dodijeljene dionice Društva.

Prema podacima iz knjige dionica koncem rujna 2002., Fond ima 16 888 dionica Društva nominalne vrijednosti 6.755.200,00 kn ili 1,2% temeljnog kapitala.

- Dionice iz portfelja mirovinskih fondova

Fondovima mirovinskog i invalidskog osiguranja radnika i poljoprivrednika preneseno je 212 453 dionice nominalne vrijednosti 21.245.300,- DEM ili 15,6% temeljnog kapitala. Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. prodalo je po provedenom nadmetanju i na temelju odluke nadzornog odbora dionice Društvu. Ugovor o prodaji 212 453 dionice za 12.747.180,- DEM zaključen je u siječnju 1998. Ugovoreno je jednokratno plaćanje i odobren je popust u visini 40,0% nominalne vrijednosti dionica. Dodatkom ugovoru u veljači 1998. ugovoreno je da će Društvo Hrvatskom mirovinskom osiguranju d.o.o. platiti i pripadajuću dividendu za 1997. Društvo je prema osnovnom ugovoru uplatilo 44.860.097,48 kn u ugovorenom roku, a dividendu za 1997. u iznosu 2.124.530,00 kn u srpnju 2000., te je za dionice plaćeno ukupno 46.984.627,48 kn.

Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. tijekom 1999. i 2000. zaključilo je s jednom fizičkom i dvije pravne osobe ugovore o zamjeni dionica za 3 517 dionica Društva. Odluku o zamjenama dionica donio je nadzorni odbor, iako je odluku trebalo donijeti povjerenstvo. Pravilnikom o uvjetima i načinu zamjene dionica ili udjela određeno je da se zamjene obavljaju uz poštivanje načela da se ne umanjuje realna vrijednost fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja uz obveznu procjenu vrijednosti dionica ili udjela koje se daju, odnosno primaju.

Procjenu dionica trebalo je utvrditi povjerenstvo, na prijedlog uprave Hrvatskoga mirovinskog osiguranja, što nije učinilo.

4.3. Vlastite dionice

Na sjednici uprave održanoj 10. lipnja 1996. donesena je odluka o stjecanju vlastitih dionica u visini do 10,0% temeljnog kapitala Društva.

Društvo je u razdoblju od lipnja 1996. do rujna 2002. na temelju više ugovora o kupoprodaji dionica i putem tržišta vrijednosnih papira kupilo 637 447 dionica nominalne vrijednosti 254.978.800,00 kn, što je činilo 47,0% temeljnog kapitala. Dionice su plaćene 145.383.212,04 kn ili 57,0% nominalne vrijednosti. Društvo je rezerviralo sredstva za otkup vlastitih dionica, osim u 1997. i 1998. kada je otkupljeno 376 720 dionica nominalne vrijednosti 150.688.000,00 kn, za što je plaćeno 91.229.257,04 kn (60,5%). Društvo je vlastite dionice u 1997. kupilo iz sredstava kredita, a u 1998. iz vlastitih sredstava. Tijekom 1997. i 1998. stjecanje vlastitih dionica nije obavljeno u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima, jer nisu izdvojena sredstva u pričuve za otkup vlastitih dionica.

Tijekom 1996. Društvo je od zaposlenih otkupilo 17 900 dionica nominalne vrijednosti 7.160.000,00 kn za 3.827.314,33 kn (53,5%). Tijekom 1997. od društava kojima je Fond prenio dionice za podmirenje obveza brodogradilišta kupljeno je 136 957 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 54.782.800,00 kn za 43.959.235,00 kn (80,2%). Dionice su kupovane po cijeni od 284,80 kn do 356,00 kn. Društvo je dionice platilo iz sredstava kredita Varaždinske banke odobrenog u svibnju 1997. Kredit je odobren uz promjenjivu kamatnu stopu od 12,0% godišnje na rok od pet godina, a vraća se u polugodišnjim obrocima. Za osiguranje povrata kredita dane su dvije blanco mjenice i deset akceptnih naloga, te je upisan zalog na kupljenim dionicama. Osim navedenog Društvo se obvezalo 30,0% kunskog i deviznog prometa usmjeravati preko depozitnih računa Varaždinske banke.

Uprava je u svibnju 1997. donijela odluku o prodaji 152 840 vlastitih dionica za 62.664.400,00 kn što je 2,5% iznad nominalne vrijednosti. Pojedinačni ugovori o prodaji zaključeni su s 2 387 zaposlenika u svibnju 1997. Ugovoreno je plaćanje u 60 mjesečnih obroka, a za osiguranje plaćanja zaposlenici su dali potpisani nalog na plaću (administrativnu zabranu).

Ugovoren je prijenos vlasništva dionica sukcesivno svakih šest mjeseci od dana zaključenja ugovora i to pripadajućeg broja cijelih dionica razmjerno obavljenoj uplati ugovorene cijene. Ugovoreno je da kupac dionice neće prenositi trećoj osobi tijekom cijelog roka otplate. Na temelju pojedinačnih punomoći malih dioničara, Udruga malih dioničara Kraš d.d. Zagreb (dalje u tekstu: Udruga malih dioničara) zaključila je 18. prosinca 1997. s Varaždinskom bankom ugovor o kreditu u kunskoj protuvrijednosti do 13.700.000,- DEM za kupnju 136 957 dionica Društva. Ugovorena je promjenjiva kamatna stopa 9,0% godišnje i vraćanje u polugodišnjim obrocima od kojih prvi dospijeva 26. prosinca 1997., a posljednji 26. lipnja 2002.

Za osiguranje povrata kredita ugovoreni su zalog dionica koje se kupuju i dvije blanco mjenice s mjeničnim očitovanjem te deset blanco akceptnih naloga Udruge. Društvo je s zaposlenicima u prosincu 1997. zaključilo dodatke ugovorima o prodaji dionica kojim je ugovorena jednokratna otplata kredita u roku tri dana od zaključenja dodatka ugovoru. Ugovoreno je da će se vlasništvo svih kupljenih dionica prenijeti na Udrugu malih dioničara uz pridržaj isplate pripadajuće dividende u korist kupca, odmah po obavljenoj uplati uz istodobni

upis zaloga na kupljenim dionicama u korist Varaždinske banke. Udruga dioničara podmirila je putem asignacije obvezu Društvu za 136 957 dionica 23. prosinca 1997. u iznosu 13.700.000,- DEM u protuvrijednosti 48.120.304,70 kn. U prosincu 1997. zaključen je ugovor o asignaciji (upućivanju) na temelju kojeg je Varaždinska banka iz odobrenog kredita Udruzi malih dioničara naplatila potraživanje od Društva po kreditu zaključenom u svibnju 1997. Dioničari su na ime obročne otplate do prosinca 1997. iz obustava plaće i gotovinskim uplatama na račun Društva uplatili 6.040.630,29 kn. Navedena sredstva prenesena su Udruzi malih dioničara u prosincu 1997. radi podmirenja prvog obroka kredita Varaždinske banke. Dioničari su za dionicu nominalne vrijednosti 400,00 kn platili 351,35 kn ili 87,8% nominalne vrijednosti.

Društvo je sa zaposlenicima u studenome 1998. zaključilo drugi dodatak ugovorima o prodaji dionica kojima je Društvu vraćeno preostalih 15 883 dionica te je ukupna cijena umanjena za 6.512.030,00 kn. Treći dodatak ugovoru o prodaji dionica Društvo je zaključilo sa zaposlenicima u prosincu 1998. kojim je zbog nemogućnosti zaposlenika da otplaćuju kredit, Društvo preuzelo otplatu Varaždinskoj banci za 10 427 dionica u vrijednosti 4.275.070,00 kn. Zaposlenici su kredit vraćali iz obustava na plaći, gotovinskim uplatama i iz dividendi. Kredit je otplaćen u lipnju 2002.

Početakom 1998. Društvo je imalo 2 017 dionica nominalne vrijednosti 806.800,00 kn. Tijekom 1998. Društvo je od mirovinskih fondova i malih dioničara kupilo 239 763 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 95.905.200,00 kn za 47.270.022,04 kn (49,3%), a prodano je 212 453 dionica nominalne vrijednosti 84.981.200,00 kn za 45.040.036,00 kn (53,0%). Na koncu 1998. imalo 29 327 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 11.730.800,00 kn, što čini 2,2% temeljnog kapitala.

U siječnju 1998. od mirovinskih fondova kupljeno je 212 453 dionice nominalne vrijednosti 84.981.200,00 kn, za što je plaćeno 44.860.097,48 kn (211,15 kn po dionici). Na temelju odluke uprave Društva kupljene dionice su prodane za 45.040.036,00 kn (212,00 kn po dionici). Od toga, članovima Udruge malih dioničara prodano je 206 922 dionica nominalne vrijednosti 82.768.800,00 kn za 43.867.464,00 kn (53,0% nominalne vrijednosti), humanitarnoj zakladi Za djecu Hrvatske prodano je 5 000 dionica nominalne vrijednosti 2.000.000,00 kn za 1.060.000,00 kn, te brokerskoj kući Moneta 531 dionica nominalne vrijednosti 212.400,00 kn za 112.572,00 kn. Dioničari su dionice platili iz kredita koji je u ožujku 1998. odobrila Privredna banka.

Udruga malih dioničara, u ime i za račun dioničara, zaključila je s Privrednom bankom Zagreb u ožujku 1998. ugovor o kreditu u iznosu 12.450.000,- DEM, odnosno protuvrijednosti 43.867.464,00 kn. Kredit je odobren na rok od pet godina uz fiksnu kamatnu stopu 9,0% godišnje i otplatu u polugodišnjim obrocima, s time da prvi obrok dopijeva 15. listopada 1998., a posljednji 15. travnja 2003.

Društvo je zbog ponude zaposlenima otkupilo 212 453 vlastite dionice nominalne vrijednosti 84.981.200,00 kn ili 15,6% temeljnog kapitala, što nije u skladu s odredbama članka 233. Zakona o trgovačkim društvima kojima je propisano da ukupni nominalni iznos dionica ne može prijeći 10,0% temeljnog kapitala. Prema obrazloženju djelatnika Društva ovdje se je radilo o uvjetovanom otkupu cjelovitih paketa dionica od saniranih poduzeća i mirovinskih fondova a radi prodaje zaposlenicima, te da je nepostojanje odgovarajućih

sredstava pričuve i držanje u trezoru preko 10,0% dionica trajalo veoma kratko vrijeme, odnosno nakon dva mjeseca obje nepravilnosti su otklonjene bez štete za Društvo.

Komisija za vrijednosne papire obavila je u 1998. nadzor nad stjecanjem i prodajom vlastitih dionica Društva za razdoblje od lipnja 1996. do ožujka 1998. Nadzorom je utvrđeno da je Društvo prodalo dio vlastitih dionica osobama koje nisu zaposlenici i pravnim osobama koje nisu povezane s Društvom.

Tijekom 1999. Društvo je kupilo 1 337 vlastitih dionica. Dionice nisu prodavane, te je koncem 1999. Društvo imalo 30 664 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 12.265.600,00 kn, što je 0,1% temeljnog kapitala. Tijekom 2000. nisu kupovane ni prodavane vlastite dionice.

U 2001. uprava Društva donijela je odluku o stjecanju vlastitih dionica do vrijednosti 10,0% temeljnog kapitala radi dodjele dionica članovima uprave i zaposlenicima na ime primitka po osnovi udjela u dobiti i ponude i daljnje prodaje zaposlenicima Društva i povezanih društava kroz Esop program. Prema odluci dionice je predviđeno stjecati po tekućim tržišnim cijenama dionica na Zagrebačkoj burzi, a dionice od zaposlenika kojima je prestao radni odnos ili su zbog drugih razloga prestali otplaćivati kredite prema bankama u svrhu otkupa dionica uključujući dionice koje drži Udruga malih dioničara po cijeni po kojoj su zaposlenici stekli dionice. U 2001. otkupljeno je 150 919 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 60.367.600,00 kn za 28.321.815,96 kn. Od privatizacijskih investicijskih fondova kupljeno je 74 326 dionica, a od malih dioničara 76 593 dionica.

Od Privatizacijskog investicijskog fonda Velebit kupljeno je 44 299 dionica nominalne vrijednosti 17.719.600,00 kn po cijeni od 202,00 kn odnosno za 8.948.398,00 kn i od Slavenskog privatizacijskog investicijskog fonda 30 027 dionica nominalne vrijednosti 12.010.800,00 kn po cijeni 188,98 kn odnosno za ukupno 5.703.416,40 kn.

Društvo je tijekom 2001. prodalo Kraš Esopu d.d. 67 885 vlastitih dionica, zaposlenicima 4 900 dionica, a 30 180 dionica dodijeljeno je zaposlenicima. Prodajna vrijednost spomenutih dionica iznosila je 17.109.653,63 kn (166,52 kn po dionici). Koncem 2001. Društvo je imalo 78 564 vlastite dionice nominalne vrijednosti 31.425.600,00 kn, što čini 5,8% temeljnog kapitala.

Uprava Društva, u siječnju 2001., donijela je odluku o dodjeli 15 dionica svakom zaposleniku. Ukupno je dodijeljeno 30 180 dionica, što s obračunanim i uplaćenim propisanim porezima i doprinosima iznosi 8.919.370,21 kn.

U prosincu 2001. uprava je donijela odluku o prodaji 135 556 vlastitih dionica društvu Kraš Esop d.d. po cijeni postignutoj na Zagrebačkoj burzi na dan uoči zaključivanja ugovora. Društvo je s Kraš Esop d.d. u prosincu 2001. i siječnju 2002. zaključilo ugovore o prodaji 135 556 dionica po cijeni 179,00 kn, što ukupno iznosi 24.264.524,00 kn. Plaćanje je ugovoreno beskamratno, u 15 godišnjih obroka, s time da prvi obrok dospijeva na naplatu 30. prosinca 2002. u iznosu 1.617.634,94 kn.

Uprava Društva donijela je u siječnju 2002. odluku o stjecanju vlastitih dionica u vrijednosti do 10,0% temeljnog kapitala u svrhu dodjele dionica članovima uprave i zaposlenicima na ime udjela u dobiti.

U svibnju 2002. od Privatizacijskog investicijskog fonda Expandia kupljeno je 62 201 dionica za 14.026.833,00 kn. Na temelju raskida ugovora sa zaposlenicima u portfelj je

vraćeno 4 000 dionica, prodano je 67 671 dionica Kraš Esopu d.d. i jednom zaposleniku dodijeljeno je 490 dionica. U rujnu 2002. Društvo je raspolagalo s 105 028 vlastitih dionica nominalne vrijednosti 42.011.200,00 kn, što je 7,7% temeljnog kapitala.

5. VLASNIČKA STRUKTURA U VRIJEME OBAVLJANJA REVIZIJE I POSLOVANJE DRUŠTVA

5.1. Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije sastavljena je na temelju podataka iz knjige dionica na dan 18. rujna 2002.

U sljedećoj tablici dan je pregled vlasničke strukture u vrijeme obavljanja revizije.

Tablica broj 4

Vlasnička struktura u vrijeme obavljanja revizije

Redn i broj	Dioničari	Broj dionica	Nominalna vrijednost u kn	% udjela u kapitalu
1.	mali dioničari:	893 436	357.374.400,00	65,8
	- zaposleni i ranije zaposleni	581 369	232.547.600,00	42,8
	- druge fizičke osobe	312 067	124.826.800,00	23,0
2.	investicijski fondovi	165 803	66.321.200,00	12,2
3.	Kraš Esop d.d.	135 556	54.222.400,00	10,0
4.	Vlastite dionice	105 028	42.011.200,00	7,7
5.	druge pravne osobe	40 638	16.255.200,00	3,0
6.	Fond	16 888	6.755.200,00	1,2
7.	Udruga malih dioničara	341	136.400,00	0,1
Ukupno:		1 357 690	543.076.000,00	100,0

Mali dioničari imaju 893 436 dionica nominalne vrijednosti 357.374.400,00 kn, što je 65,8% temeljnog kapitala. Zaposleni u Društvu i povezanim društvima imaju 432 203 dionice nominalne vrijednosti 172.881.200,00 kn, što je 31,8% temeljnog kapitala. Od zaposlenika najviše dionica ima dioničar s 5 095 dionica nominalne vrijednosti 2.038.000,00 kn, što je 0,4% temeljnog kapitala, a od drugih fizičkih osoba najviše ima dioničar s 5 205 dionica nominalne vrijednosti 2.082.000,00 kn što je 0,4% temeljnog kapitala.

Najveći pojedinačni dioničar je Kraš Esop d.d. koji ima 135 556 dionica ukupne nominalne vrijednosti 54.222.400,00 kn ili 10,0% temeljnog kapitala, a kupio ih je od Društva na temelju ugovora zaključenih u 2001. i 2002.

Od investicijskih fondova najviše dionica imaju Središnji nacionalni fond 97 859 dionica nominalne vrijednosti 39.143.600,00 kn, što je 7,2% i Privatizacijski investicijski fond Pleter 29

104 dionice nominalne vrijednosti 11.641.600,00 kn, što je 2,1% temeljnog kapitala.

5.2. Podaci o poslovanju prema temeljnim financijskim izvještajima

Društvo je od početka 1994. do konca 2001. ostvarivalo pozitivan poslovni rezultat, odnosno poslovalo je s dobiti. Za navedeno razdoblje ostvarena je ukupna bruto dobit u iznosu 240.167.048,00 kn, što prosječno godišnje iznosi 30.020.881,00 kn. Na ostvarenu dobit plaćen je porez na dobit u iznosu 18.350.391,58 kn. Porez na dobit plaćen je za 1994. godinu, te za 1998. i 2001. dok za druge godine nije plaćen jer je Društvo za 1995. zabilježilo porezni gubitak u iznosu 6.455.147,48 kn, koji je na koncu 2000. iznosio 30.920.628,91 kn. U 2000. i 2001. porezni gubitak je nadoknađen te je Društvo za 2001. uplatilo porez na dobit u iznosu 16.153.182,61 kn. Društvo je u navedenom razdoblju iz ostvarene dobiti isplaćivalo dividendu i nagradu zaposlenicima za ostvarene rezultate rada. Nakon izdvajanja u zakonske pričuve, izglasana je dividenda u iznosu 118.474.227,00 kn, što čini 42,8% neto dobiti. U zakonske pričuve izdvojeno je 8.465.358,43 kn, a ostatak u iznosu 90.800.708,34 kn čine slobodne pričuve. Nagrada zaposlenicima iz ostvarene dobiti isplaćena je za 1994. u iznosu 5.116.477,00 kn. Iz ostvarene dobiti za 1994. i 1995. isplaćena je nagrada članovima upravnog i nadzornog odbora u iznosu 2.209.723,59 kn, što je 0,8% ostvarene neto dobiti. Na isplaćene nagrade plaćeni su porezi i doprinosi. Skupština Društva je koncem rujna 2002., donijela odluku da se na ime udjela u dobiti za 2001. zaposlenicima i članovima uprave dodjeli po 15 dionica, što ukupno iznosi 15.500.000,00 kn.

Fond je u razdoblju od 1992. do 1996. bio najveći pojedinačni dioničar Društva (iznad 30,0%), ali nije mu isplaćivana dividenda. Ukupna obveza za dividendu Fondu do konca 1999. iznosila je 11.580.581,00 kn. Fond se odrekao dijela dividende u iznosu 4.385.744,03 kn (37,9%), što je preneseno na druge pričuve, a za razliku u iznosu 7.194.836,97 kn zaključen je sporazum o plaćanju. Početkom rujna 1999. Predsjednik Fonda zaključio je s Društvom sporazum o plaćanju dividende za razdoblje od 1995. do 1997. Prema sporazumu Društvo za dividende Fondu duuguje 7.194.836,97 kn, što se obvezalo platiti u 36 mjesečnih obroka uključujući i kamatu po eskontnoj stopi Hrvatske narodne banke, počevši od početka 2000. Ukupno s kamatama Društvo treba otplatiti 8.071.108,16 kn i do studenoga 2002. otplatilo je cijeli dug, osim posljednjeg obroka u iznosu 201.172,31 kn.

Društvo je u razdoblju od početka 1994. do konca 2001. uspješno poslovalo, što je vidljivo iz pokazatelja poslovanja. U 2001. proizvedeno je 25 734 tona proizvoda, što je za 5 675 tona više od proizvedenog u 1994., kada je proizvedeno 20 059 tona. Prodaja je povećana za 26,8% s 19 944 tone u 1994. na 25 280 tona u 2001. Udjel u konditorskoj proizvodnji Hrvatske povećan je za 16,4% i to s 47,7% u 1994. na 55,5% u 2001. Vrijednost imovine u 2001. povećana je u odnosu na 1994. za 304.141.525,00 kn ili za 44,7%. Dobit po dionici povećana je za 45,51 kn s 10,77 kn u 1994. na 56,28 kn u 2000. Osnovni podaci iz temeljnih financijskih izvještaja Društva iskazani za razdoblje od 1994. do 2001. dani su u sljedećoj tablici.

Tablica broj 5

Usporedni podaci o poslovanju Društva u razdoblju od 1994. do 2001.

u kn bez Ip

Redni broj	Pokazatelji	1994.	1995.	1996.	1997.	1998.	1999.	2000.	2001.
1.	Ukupni prihodi	587.140.299	605.717.439	613.278.946	654.625.156	656.418.841	647.873.291	756.491.120	736.754.834
2.	Ukupni rashodi	570.668.480	591.153.205	595.134.333	632.594.225	639.987.506	628.394.665	679.405.606	680.794.858
3.	Dobit	16.471.819	14.564.234	18.144.613	22.030.931	16.431.335	19.478.626	77.085.514	55.959.976
4.	Porez na dobit	1.853.339	-	-	-	343.869,98	-	-	16.153.183
5.	Neto dobit	14.618.480	14.564.234	18.144.613	22.030.931	16.087.465	19.478.626	77.085.514	39.806.793
6.	Dividenda	7.670.949	8.146.140,00	8.146.140,00	13.556.730,00	-	15.924.312,00	17.643.678,00	17.537.268,00
7.	Dugotrajna imovina	467.485.716	457.676.456	480.489.786	551.510.368	693.449.821	689.381.343	626.716.731	639.061.904
7.1.	Dugotrajna materijalna imovina	450.582.578	435.505.020	456.239.374	525.920.765	667.612.064	663.055.997	597.878.749	595.382.807
7.2.	Dugotrajna financijska imovina	16.903.138	22.171.436	24.250.412	25.589.603	25.837.757	26.325.346	28.837.982	43.679.097
8.	Kratkotrajna imovina	213.561.173	236.427.028	260.086.021	277.173.720	298.660.138	301.620.068	322.557.384	346.126.510
8.1.	Kratkotrajna potraživanja	114.779.409	134.373.283	145.951.643	174.164.495	183.735.902	192.305.507	214.640.350	197.540.433
8.2.	Zalihe	87.628.133	90.021.259	99.534.948	87.899.704	81.220.323	91.855.048	89.421.492	92.689.640
8.3.	Druga kratkotrajna imovina	11.153.631	12.032.486	14.599.430	15.109.521	33.703.913	17.459.513	18.495.542	55.896.437
9.	Aktiva	681.046.888	694.103.484	740.575.808	828.684.089	992.109.959	991.001.412	949.274.114	985.188.413
10.	Obveze	110.704.967	119.912.982	154.579.013	230.431.077	391.673.601	363.531.687	251.048.310	261.793.499
10.1.	Kratkoročne obveze	86.653.281	104.646.525	111.712.120	122.420.126	154.343.275	164.883.300	154.338.060	161.994.071
10.2.	Dugoročne obveze	24.051.686	15.266.457	42.866.893	108.010.951	237.330.326	198.648.387	96.710.250	99.799.428
11.	Odgodeno plaćanje troškova	12.551.651	14.451.710	16.955.486	10.782.286	9.423.903	12.188.054	20.756.639	19.713.909
12.	Kapital i pričuve	557.790.269	559.738.791	569.041.309	587.470.725	591.012.456	615.281.670	677.469.166	703.681.005
13.	Izvanbilančna evidencija	80.586.497	78.827.706	78.394.309	76.715.155	85.426.079	73.624.537	70.649.361	62.433.940

U bilanci na dan 31. prosinca 2001. iskazana je aktiva u vrijednosti 985.188.413,86 kn, od čega je dugotrajna imovina u iznosu 639.061.903,92 kn (64,9%), kratkotrajna imovina, plaćeni troškovi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu 346.126.509,94 kn (35,1%). Dugotrajna imovina obuhvaća nematerijalnu imovinu u iznosu 12.487.678,23 kn, materijalnu imovinu u vrijednosti 582.895.128,56 kn, i financijsku imovinu u iznosu 43.679.097,13 kn. Materijalna imovina čini 59,2% ukupne aktive, a najvećim dijelom odnosi se na tvornička postrojenja i prodajne objekte. Kratkotrajna imovina obuhvaća potraživanja u iznosu 197.540.433,03 kn (57,7%), zalihe u iznosu 92.689.639,91 kn (27,1%), financijsku imovinu u iznosu 21.360.843,12 kn (6,2%) i novac na računu i u blagajni u iznosu 30.888.962,41 kn (9,0%). Iz tablice je vidljivo da je u navedenom razdoblju najznačajnije povećana druga kratkotrajna imovina koja je s 11.153.631,00 kn koliko je iznosila u 1994., povećana na 55.896.437,00 kn (401,2%), a obuhvaća financijsku imovinu i novčana sredstva. Izvanbilančna evidencija iskazana je u iznosu 62.433.941,00 kn, a obuhvaća društvenu imovinu koja nije uračunana u temeljni kapital u iznosu 43.531.379,00 kn, potraživanja od kupaca i otpisane obveze prema dobavljačima iz bivše države u iznosu 14.720.431,00 kn, nenaplaćene akceptne naloge u iznosu 2.685.488,00 kn i nedostupnu imovinu u iznosu 1.496.643,00 kn.

U bilanci na dan 31. prosinca 2001. iskazana je pasiva u iznosu 985.188.413,86 kn, od čega kapital i pričuve iznose 703.681.004,78 kn (71,4%), kratkoročne obveze 161.994.071,47 kn (16,4%), dugoročne obveze 99.799.428,31 kn (10,1%), te odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja u iznosu 19.713.909,30 kn (2,0%). Kapital i pričuve obuhvaćaju upisani kapital u iznosu 543.076.000,00 kn, pričuve u iznosu 99.266.066,77 kn, zadržanu dobit i dobit tekuće godine u iznosu 57.704.748,68 kn i kapitalni dobitak u iznosu 3.634.189,33 kn. Značajno su povećane i obveze. Tako su dugoročne obveze u 2001. u odnosu na 1994. veće za 75.747.742,00 kn ili 314,9%, a kratkoročne obveze povećane su za 75.340.790,00 kn ili 87,0%. Dugoročne obveze odnose se na obveze prema kreditnim institucijama u iznosu 51.729.249,40 kn, obveze po vrijednosnim papirima 37.682.370,00 kn, druge dugoročne obveze 5.518.452,23 kn i obveze za primljene zajmove 4.869.356,68 kn. Dugoročne obveze povećane su jer je Društvo nove linije za proizvodnju nabavljalo putem dugoročnih inozemnih kredita. Kratkoročne obveze odnose se na obveze prema dobavljačima 78.480.230,79 kn, prema kreditnim institucijama 32.000.351,95 kn, za poreze, doprinose i druge pristojbe 23.460.915,26 kn, druge kratkoročne obveze 17.000.745,46 kn, prema zaposlenima 6.892.335,45 kn, po zajmovima 2.819.864,99 kn, za predujmove, depozite i jamstva 1.024.562,84 kn i obveze na temelju udjela u rezultatu 315.064,73 kn. Na koncu 2001. iskazana je obveza prema državnom proračunu u iznosu 5.518.452,23 kn, a odnosi se na dio vrijednosti prodanih stanova koji pripada državi. Od iskazane obveze dospjelo je 3.715.811,38 kn ili 67,3%. U studenome 2002. Društvo je uplatilo 3.296.729,98 kn. Ukupne obveze čine 26,6% ukupne pasive, što pokazuje da se manje od trećine imovine društva financira iz tuđih izvora, odnosno da Društvo kontrolira svoje dugove.

U računu dobiti i gubitka na dan 31. prosinca 2001. iskazan je prihod u iznosu 736.754.834,36 kn, od čega su 721.656.680,56 kn (ili 98,0%) poslovni prihodi, a financijski prihodi su 15.098.153,80 kn (ili 2,0%). Ukupni rashodi iskazani su u iznosu 680.794.858,23 kn, od čega su 661.078.465,53 kn (ili 97,1%) poslovni rashodi, a 19.716.392,70 kn (ili 2,9%) su financijski rashodi. Ostvarena je dobit prije oporezivanja u iznosu 55.959.976,13 kn, na koju je plaćen porez na dobit u iznosu 16.153.182,61 kn.

Prema odluci skupštine Društva od 28. rujna 2002., neto dobit ostvarena u 2001. u iznosu 39.806.793,52 kn raspoređena je na zadržanu dobit u iznosu 22.316.453,84 kn (56,1%), udjele u dobiti članovima uprave, managementu i zaposlenicima u iznosu 15.500.000,00 kn (38,9%) i zakonske pričuve u iznosu 1.990.339,68 kn (5,0%). Pored navedenog, skupština Društva je donijela odluku da se iz kumulirane zadržane dobiti iz ranijih godina isplati dividenda u iznosu od 14,00 kn po dionici, što ukupno iznosi 17.537.268,00 kn.

Za sve godine obavljena je revizija konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu. Reviziju za 1992. i 1993. obavilo je društvo Revicon, za razdoblje od 1994. do 1996. reviziju je obavilo društvo Inženjerski biro, a od 1997. do 2001. reviziju je obavilo društvo PricewaterhouseCoopers, d.o.o. Zagreb. Nakon svake obavljene godišnje revizije izrečeno je pozitivno bezuvjetno mišljenje, kojim je u svim značajnim pitanjima potvrđena realnost i objektivnost financijskih izvještaja.

Društvo je sredinom 1991. u zemlji imalo 3 578 stalno zaposlenih, a na koncu studenoga 2002. godine 2 128 zaposlenih, što je manje za 1 450 zaposlenika. Društvo isplaćuje plaće redovito i uplaćuje sve propisane poreze i doprinose. Na koncu 2001. isplaćena je najviša bruto plaća u iznosu 63.267,53 kn, a najviša neto u iznosu 31.191,25 kn. U istom mjesecu isplaćena je najniža bruto plaća u iznosu 2.518,82 kn, a najniža neto u iznosu 1.887,47 kn.

5.3. Raspolaganje nekretninama koje su uključene u procjenu

U razdoblju od kolovoza 1999. do lipnja 2001. prodane su dvije nekretnine koje su bile uključene u procijenjenu vrijednost Društva. Nekretnine su prodane izravnom pogodbom. Ukupno ugovorena cijena iznosila je 17.142.800,- DEM u kunskoj protuvrijednosti, dok je prema dopuni elaborata, procijenjena vrijednost prodanih nekretnina iznosila 7.340.463,- DEM. Procijenjena vrijednost prodanih objekata čini 42,8% prodajne vrijednosti. Prodaja nekretnina opisana je u nastavku Izvješća.

Prema dopuni elaborata, nekretnina koja se nalazi u Zagrebu, Branimirova 29, izgrađena je na građevinskom zemljištu površine 6 504 m², a sastoji se od deset zgrada tlocrtna površine 4 555 m², u kojima je bila smještena bivša tvornica, procijenjena je u iznosu 7.312.202,- DEM.

Uprava Društva je na sjednici održanoj početkom rujna 1999. prihvatila uvjete iz ugovora o prodaji nekretnina u Branimirovoj 29, na parceli površine 6 076 m², koji je zaključen između Društva kao prodavatelja i Shopping centar d.o.o., Zagreb kao kupca, te Bau Holding AG, iz Austrije kao pristupajuće ugovorne strane. Ugovor o kupoprodaji spomenute nekretnine zaključen je 9. rujna 1999., a ugovorena cijena iznosila je 17.000.000,- DEM, plativo u kunama prema srednjem tečaju Privredne banke Zagreb na dan plaćanja. Prodajna cijena veća je od procijenjene dopunom elaborata za 9.687.798,- DEM ili 132,5%. Pristupajuća strana obvezala se uplatiti kupoprodajnu cijenu na poseban račun u inozemnoj depozitnoj banci u roku 14 dana, nakon ovjere potpisa ugovora o prodaji od strane prodavatelja, kupca te pristupajuće strane. Plaćanje je obavljeno nakon što je prodavatelj uz prisutnost javnog bilježnika, uručio kupcu pravomoćnu građevnu dozvolu i druge ugovorene dokumente. Nakon predaje dokumenata 30. ožujka 2000. na račun Društva uplaćeno je 17.000.000,- DEM u protuvrijednosti 67.993.754,48 kn.

Predmetom prodaje bilo je i poljoprivredno zemljište (oranica) upisano u z.k. uložak broj 708, z.k. čestica broj 79/1, k.o. Tkon površine 510 m², po cijeni od 280,- DEM/m². Zemljište se nalazi na otoku Pašmanu u mjestu Tkon, a sastoji se od dvije čestice na kojima se nalazi ruševni objekt. Prema dopuni elaborata, zemljište ukupne površine 1 083 m² (kojeg je dio prodan), procijenjeno je na 28.261,- DEM (26,10 DEM/m²). Kupac se obvezao ugovorenu cijenu u iznosu 142.800,- DEM platiti u kunsnoj protuvrijednosti na sljedeći način: polovicu cijene u iznosu 71.400,- DEM prije potpisivanja ugovora, a ostatak najkasnije do konca srpnja 2001. Prodajna cijena veća je od procijenjene dopunom elaborata za 114.539,- DEM ili 405,3%, a u vlasništvu Društva ostalo je 573 m² zemljišta i ruševni objekt koji je spomenik kulture i pod zaštitom je Zavoda za zaštitu spomenika kulture. Kupac je kunsku protuvrijednost ugovorene cijene u iznosu 532.271,00 kn platio u ugovorenom roku.

5.4. Poslovanje s vlasnički povezanim društvima

Na koncu 2001. Društvo u 100,0% vlasništvu ima osam trgovačkih društava (podružnica) koje značajno pridonose ostvarivanju ukupnih poslovnih rezultata. Društvo putem ovih podružnica plasira svoje proizvode na domaćem tržištu, te na tržištima Slovenije, Makedonije, Bosne i Hercegovine, Slovačke, Češke i Srbije. U 2001. putem ovih podružnica realizirana je četvrtina ukupne prodaje. Društvo je podružnicama u vlasništvu isporučivalo proizvode prema uvjetima iz zaključenih ugovora o zastupanju i planu poslovanja. Ugovori su zaključivani na rok od godinu dana, a ugovorene cijene su iz važećeg cjenika za pojedinu državu na dan isporuke.

Rok plaćanja je 75 dana od isporuke. Ugovoreno je da i podružnice isporučuju sirovine i reprodukcijски materijal za proizvodnju po najpovoljnijim tržišnim uvjetima koristeći sve oblike robne razmjene. Tijekom 2001. podružnicama je ukupno zaračunano 144.591.188,56 kn, a naplaćeno je 144.182.051,05 kn.

S početnim stanjem na koncu 2001. ostalo je nenaplaćeno 35.287.118,96 kn. Intenzivnija suradnja s povezanim društvima započela je u 1996. Vrijednosno najznačajnija potraživanja iskazano su od društva Kraš Trgovina Zagreb, koje je na koncu 2001. iznosilo 8.365.739,18 kn i od Kraš Novo Mesto koje je iznosilo 8.914.463,17 kn.

Pregled iskazanih potraživanja od povezanih društava, po godinama iskazan je u sljedećoj tablici.

Tablica broj 6

Pregled potraživanja od povezanih društava po godinama

u kn

Godina	Kraš Trgovina Zagreb	Kraš Novo Mesto	Kraš Skopje	Kraš Trgovina Široki Brijeg	Kraš Češka	Kraš Slovakia	Kraš Beograd	Kraš-Centar Osijek	Ukupno
1992.	-	13.911,70	-	-	-	-	-	-	13.911,70
1993.	-	236.529,29	-	-	-	-	-	-	236.529,29
1994.	-	214.282,43	-	-	-	-	-	-	214.282,43
1995.	-	462.634,61	-	-	-	-	-	-	462.634,61
1996.	14.789.280,99	188.910,43	14.020.670,99	-	-	-	-	-	28.998.862,41
1997.	12.319.755,55	10.979.695,98	2.602.383,08	4.624.130,96	-	-	-	296.746,56	30.822.712,13
1998.	11.523.256,21	13.746.141,25	3.311.674,02	6.695.198,61	-	-	-	363.378,11	35.639.648,20
1999.	8.565.271,69	9.672.474,13	4.530.748,11	6.449.760,14	1.479.584,08	524.792,10	-	363.378,11	31.586.008,36
2000.	9.616.992,73	9.894.402,31	5.629.076,37	5.719.295,56	2.219.802,92	1.435.033,45	-	363.378,11	34.877.981,45
2001.	8.365.739,18	8.914.463,17	4.581.032,09	4.774.785,13	3.444.387,70	1.631.392,55	3.575.319,14	-	35.287.118,96

Društvo je istodobno od podružnica nabavljalo repromaterijal i drugu trgovačku robu, ali daleko manje vrijednosti od vrijednosti isporučenih proizvoda. Tijekom 2001. od podružnica je nabavljeno repromaterijala i druge trgovačke robe u vrijednosti 1.484.251,32 kn, a plaćeno je 2.158.043,97 kn. S početnim stanjem na koncu 2001. iskazana je obveza prema podružnicama u iznosu 583.097,13 kn. Pregled obveza prema podružnicama iskazan je u sljedećoj tablici.

Tablica broj 7

Pregled obveza prema podružnicama po godinama

u kn

Godina	Kraš trgovina Zagreb	Kraš Novo Mesto	Kraš-Centar Osijek	Kraš Široki Brijeg	Ukupno
1996.	885.373,47	410.449,42	-	-	1.295.822,89
1997.	237.229,26	44.500,48	-	-	281.729,74
1998.	754.861,16	1.179.964,63	-	-	1.934.825,79
1999.	315.595,33	11.644,57	74.922,31	-	402.162,21
2000.	528.009,09	35.211,54	-	104.894,08	668.114,71
2001.	477.328,82	4.025,91	-	101.742,40	583.097,13

Društvo je od 1995. podružnicama odobravalo kratkoročne zajmove. Radi se o manjim iznosima koji su u roku godinu dana i vraćeni. Vrijednosno najznačajniji zajam odobren je Kraš Esopu d.d., a odnosi se na prodaju 67 885 vlastitih dionica radi promicanja radničkog dioničarstva. Dionice u vrijednosti 12.151.415,00 kn prodane su na obročnu otplatu na 15 godina. U skladu s odredbama MRS-a 39 financijska imovina treba se iskazivati po fer vrijednosti, te je zajam za kupnju dionica amortiziran efektivnom kamatnom stopom (6,0%). Na koncu 2001. na teret troškova poslovanja otpisano 4.283.100,00 kn ili 35,3% odobrenog zajma. Pregled potraživanja po danim zajmovima iskazan je u sljedećoj tablici.

Tablica broj 8

Pregled potraživanja od podružnica po godinama

u kn

Godina	Kraš-Centar Osijek	Kraš Esop	Kraš Široki Brijeg	Kraš Češka	Ukupno
1995.	-	-	79.730,00	-	79.730,00
1997.	850.000,00	-	-	-	850.000,00
1999.	-	-	-	314.097,23	314.097,23
2001.	400.000,00	12.151.415,00	-	301.458,98	12.852.873,98

Društvo je početkom prosinca 2001. s podružnicom Kraš-centar d.o.o. Osijek zaključilo ugovor o zajmu na iznos od 500.000,00 kn. Zajam je odobren na rok od godinu dana uz kamatnu stopu od 6,0%, a namijenjen je za financiranje poslovanja. Dodatkom ugovora koji je zaključen koncem 2001. iznos zajma smanjen je na 400.000,00 kn, koliko je i uplaćeno.

Društvo je sredinom 1999. uplatilo 80.000,- DEM, u protuvrijednosti 314.097,23 kn, za osnivanje podružnice u Češkoj. Navedena uplata evidentirana je na danim zajmovima. Nakon registracije, dani zajam prenesen je na udjele u vlasnički povezanim društvima.

Osim navedenih odobravani su zajmovi i sindikalnoj podružnici. Sredinom lipnja 1996. odobren je zajam sindikalnoj podružnici u iznosu od 1.214.500,00 kn, uz kamatu u visini 2,0% godišnje. Rok povrata zajma bio je konac svibnja 1997. Zajam je utrošen u socijalne svrhe. Zbog nemogućnosti otplate, na zahtjev sindikalne podružnice predsjednik uprave je početkom prosinca 1996. otpisao zajam u cijelosti na teret troškova poslovanja. Drugi zajam sindikalnoj podružnici u iznosu 1.300.000,00 kn odobren je početkom prosinca 1997. Rok povrata zajma bio je konac 1998. Zajam je odobren uz kamatu u visine eskontne stope Hrvatske narodne banke. Na zahtjev sindikalne podružnice, uprava je sredinom svibnja 1998. donijela odluku o otpisu zajma u cijelosti na teret troškova poslovanja.

Društvo je sredinom 1995. od sindikalne podružnice primilo zajam u iznosu 500.000,00 kn. Ugovorena je kamata u visini 25,0% godišnje. Krajnji rok povrata zajma bio je konac 1995. Prvim dodatkom ugovoru zaključenim 1. prosinca 1995. kamatna stopa smanjena je s 25,0% na 22,0% godišnje. S još tri dodatka ugovora rok povrata zajma produžen je za više od dvije godine, do konca ožujka 1998., kada je i vraćen. Na primljeni zajam obračunate su i plaćene kamate u iznosu 301.289,93 kn. Društvo je u vrijeme dok je koristilo zajam od sindikalne podružnice, umjesto da vrati primljeni zajam dalo zajam sindikalnoj podružnici u iznosu 2.514.500,00 kn, uz kamatu od 2,0% godišnje. Na dani zajam, koji je naknadno otpisan, Društvo nije obračunalo ugovorenu kamatu, a istodobno je na primljeni zajam od 500.000,00 kn platilo kamatu u iznosu 301.289,93 kn.

6. OCJENA PROVEDBE POSTUPAKA PRETVORBE I PRIVATIZACIJE

Obavljena je revizija pretvorbe i privatizacije društvenog poduzeća Kraš s p.o. Zagreb.

Revizijom su obuhvaćeni dokumenti, odluke, poslovne knjige, ugovori i akti na temelju kojih je obavljena pretvorba i privatizacija radi provjere je li pretvorba i privatizacija provedena u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća, Zakona o privatizaciji i drugih propisa.

Postupci revizije pretvorbe i privatizacije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI.

6.1. Ocjena postupka pretvorbe

Postupak pretvorbe društvenog poduzeća Kraš s p.o. obavljen je u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća.

6.2. Ocjena postupaka privatizacije

Postupci privatizacije obavljani su u skladu sa zakonskim odredbama.

Društvo je od početka 1994. do konca 2001. poslovalo s dobiti. Za navedeno razdoblje ostvarena je ukupna bruto dobit u iznosu 240.167.048,00 kn, što prosječno godišnje iznosi 30.020.881,00 kn. Na ostvarenu dobit plaćen je porez na dobit u iznosu 18.350.391,58 kn, što čini 7,6% ostvarene dobiti. Porez na dobit plaćen je za 1994. godinu, te za 1998. i 2001., dok za druge godine nije plaćen jer je Društvo za 1995. zabilježilo porezni gubitak u iznosu 6.455.147,48 kn, koji je na koncu 2000. iznosio 30.920.628,91 kn. U 2000. i 2001. porezni gubitak je nadoknađen te je Društvo za 2001. uplatilo porez na dobit u iznosu 16.153.182,61 kn. Društvo je u navedenom razdoblju iz ostvarene dobiti isplaćivalo dividendu i nagradu zaposlenicima za ostvarene rezultate rada. Nakon izdvajanja u zakonske pričuve, izglasana je dividenda u iznosu 118.474.227,00 kn, što čini 42,8% neto dobiti. U zakonske pričuve izdvojeno je 8.465.358,43 kn, a ostatak u iznosu 90.800.708,34 kn su slobodne pričuve. Nagrada zaposlenicima iz ostvarene dobiti isplaćena je za 1994. u iznosu 5.116.477,00 kn. Skupština Društva je koncem rujna 2002., donijela odluku da se na ime udjela u dobiti za 2001. zaposlenicima i članovima uprave dodjeli po 15 dionica, što ukupno iznosi 15.500.000,00 kn. U razdoblju od 1994. do 2001. vrijednost imovine povećana je za 302.131.000,00 kn ili za 44,4%. Najznačajnije je povećana druga kratkotrajna imovina koja je s 11.153.631,00 kn koliko je iznosila u 1994., porasla na 55.896.437,00 kn (401,2%), a obuhvaća financijsku imovinu i novčana sredstva.

Došlo je do značajnog povećanja i obveza, tako su dugoročne obveze u 2001. u odnosu na 1994. veće za 75.747.742,00 kn ili 314,9%, a kratkoročne obveze povećane su za 75.340.790,00 kn ili 87,0%. Dugoročne obveze povećane su jer je Društvo nove linije za proizvodnju nabavilo putem dugoročnih inozemnih kredita. Kratkoročne obveze u najvećem dijelu obuhvaćaju obveze prema dobavljačima, za dospjele obroke dugoročnih kredita, za kratkoročne kredite i druge obveze. Ukupne obveze čine 26,6% ukupne pasive, što pokazuje da se manje od trećine imovine Društva financira iz tuđih izvora, odnosno da Društvo kontrolira svoje dugove.

Uspješnost poslovanja Društva može se vidjeti i iz sljedećih pokazatelja. U 2001. je proizvedeno 25 734 tona proizvoda, što je za 5 675 tona više od proizvedenog u 1994., kada je proizvedeno 20 059 tona. Prodaja je povećana za 26,8%, s 19 944 tone u 1994. na 25 280 tona u 2001. Udjel u konditorskoj proizvodnji Hrvatske povećan je za 16,4% i to s 47,7% u 1994. na 55,5% u 2001. Dobit po dionici povećana je za 45,51 kn i to s 10,77 kn u 1994. na 56,28 kn u 2000. Društvo redovito isplaćuje plaće i uplaćuje sve propisane poreze i doprinose. Broj zaposlenika smanjen je s 3 578 zaposlenika u Republici Hrvatskoj sredinom 1991. na 2 128 zaposlenika koncem studenog 2002.

U razdoblju do 2000. razvojnim programom predviđena su ulaganja u rekonstrukciju, modernizaciju, proširenje te izgradnju novih kapaciteta kojima je predračunska vrijednost 129.749.600,- DEM. Predviđeno je povećanje udjela u konditorskoj proizvodnji Hrvatske, izvoza s 10.000.000,- USD na 15.000.000,- USD do 20.000.000,- USD, te količinsko povećanje proizvodnje i prodaje, od čega se najznačajniji dio odnosi na povećanje proizvodnje kakao proizvoda koji su i najprofitabilniji.

Većina ciljeva predviđenih razvojnim programom je i ostvarena. U razdoblju od pretvorbe do konca 2001. obavljena su kapitalna ulaganja od 145.269.400,- DEM, što je više za 15.519.800,- DEM ili 11,9% od planiranih razvojnim programom, uz nastavak ulaganja u daljnju modernizaciju proizvodnje i informatizaciju poslovnih procesa. Planirani izvoz proizvoda od 15.000.000,- USD do 20.000.000,- USD postignut je u 2001. kada je izvezeno proizvoda u vrijednosti 20.745.304,- USD.

Uveden je sustav osiguranja kvalitete ISO 9001, čime su stvorene pretpostavke za ostvarenje boljih pozicija na zahtjevnom svjetskom tržištu. Zbog nedostatka tržišta i velike količine uvoza, proizvodnja nije povećana i u 2001. dostigla je razinu proizvodnje prije pretvorbe, ali su stvorene nove marke proizvoda koje su ojačale tržišnu poziciju.

S obzirom na činjenicu da je proces pretvorbe i privatizacije obavljen na način određen programom pretvorbe, da su iz godine u godinu povećavani prihodi i izvoz, ostvarena dobit i isplaćivana dividenda, da su u skladu s razvojnim programom obavljena značajna ulaganja u nabavu novih proizvodnih linija i izgradnju poslovnog prostora uz racionalizaciju ljudskog rada, da je uveden sustav osiguranja kvalitete ISO 9001, te povećan udjel u konditorskoj proizvodnji Hrvatske, ostvareni su ciljevi privatizacije propisani odredbama članka 1. Zakona o privatizaciji.

7. OČITOVANJE ZAKONSKOG PREDSTAVNIKA PRAVNE OSOBE

Zakonski predstavnik Društva u svom očitovanju od 17. siječnja 2002. nije imao primjedbi na Izvješće Državnog ureda za reviziju.

Prema odredbama članka 7. stavka 3. Zakona o državnoj reviziji (Narodne novine 70/93, 48/95, 105/99 i 44/01) na ovo Izvješće zakonski predstavnik može staviti prigovor u roku od 8 dana od dana njegova primitka.

O prigovoru odlučuje glavni državni revizor.

Prigovor se dostavlja Državnom uredu za reviziju, Zagreb, Tkalčićeva 19.

Ovlašteni državni revizori:

Ivo Hrvat, dipl. oec.

Anto Gadža, dipl. oec.

Dubravka Flinta, dipl. oec.

Izvješće uručeno dana: _____

Primitak potvrđuje: _____
(žig i potpis)

KRAŠ, ZAGREB

1. Radnički savjet:

Marijan Šprah, predsjednik, Boris Lokas, zamjenik predsjednika, te članovi: Vera Jukić, Mira Maričić, Marijan Šoštarić, Petar Jadek, Darko Penđer, Branimir Jadriško, Tomislav Vujić, Zlatko Šimunović, Josip Marinković, Marinko Spajić i Ivica Škanta

2. Upravni odbor:

Dragutin Štiglić, predsjednik od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Darko Magazin, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Petar Matić, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Zlata Stanivuk, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Stjepan Brčić, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Hrvatini Ćosić, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Boris Ordulj, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Boris Marčac, član od 22. prosinca 1992. do 11. lipnja 1993.

Antun Šeda, član od 22. prosinca 1992. do 11. lipnja 1993.

Ivica Škanata, član od 11. lipnja 1993. do 12. kolovoza 1995.

Miljenko Weiss, član od 11. lipnja 1993. do 12. kolovoza 1995.

3. Nadzorni odbor:

Viktor Franc, predsjednik od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Lovro Baričević, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Želimir Broz, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Jasenka Miholić-Rukavina, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.
zam. predsjed. od 12. kolovoza 1995. do 7. rujna 1999.

Darko Penđer, član od 22. prosinca 1992. do 12. kolovoza 1995.

Miljenko Weiss, predsjednik od 12. kolovoza 1995. do 7. rujna 1999.

Vlatko Franić, član od 12. kolovoza 1995. do 7. rujna 1999.

Boris Ordulj, član od 12. kolovoza 1995. do 7. rujna 1999.

Božena Sajko, član od 12. kolovoza 1995. do 7. rujna 1999.

Viktor Franc, član od 12. kolovoza 1995. do 7. rujna 1999.

Vlasta Konjevoda - Krajinović, član od 12. kolovoza 1995. do 7. rujna 1999.

Stjepan Brčić, član od 12. kolovoza 1995. do 12. veljače 1997.

Boris Šegota, član od 12. kolovoza 1995. do 15. srpnja 1998.

Joso Škara, član od 12. veljače 1997. do 31. listopada 1998.

Boris Marčac, predsjednik od 17. srpnja 1999.

Darko Koritnik, zamjenik predsjednika od 17. srpnja 1999. do 21. lipnja 2000.

Branimir Jadriško, član od 17. srpnja 1999.

Zlatko Šimunović, član od 17. srpnja 1999.

Michal Zavesky, član od 17. srpnja 1999.

Davor Holjevac, član od 17. srpnja 1999.

Ivan Iveković, član od od 17. srpnja 1999. do 17. lipnja 2000.

Zoran Parać, član od 17. lipnja 2000.

Branimir Jadriško, zamjenik predsjednika od 21. lipnja 2000.

Janja Potkonjak, član od 16. lipnja 2001. do 28. rujna 2002.

Darko Koritnik, član od 28. rujna 2002.

4. Direktor ili Uprava:

Dragutin Štiglić, generalni direktor od 8. veljače 1990. do 22. prosinca 1992.
v.d. direktora od 22. prosinca 1992. do 17. veljače 1993.

Boris Marčac, v.d. direktora od 17. veljače 1993. do 11. lipnja 1993.
direktor od 11. lipnja 1993. do 12. kolovoza 1995.
predsjednik uprave od 12. kolovoza 1995. do 8. rujna 1999.

Darko Koritnik, član od 12. kolovoza 1995. do 8. rujna 1999.
zamj. predsjednika uprave od 21. lipnja 2000. do 16. lipnja 2001.
predsjednik uprave od 16. lipnja 2001. do 28. rujna 2002.

Zlatko Šimunović, član od 12. kolovoza 1995. do 8. rujna 1999.

Zvonimir Bujanović, predsjednik uprave, od 8. rujna 1999. do 21. lipnja 2000.
član uprave, od 21. lipnja 2000. do 28. rujna 2002.

Tomislav Jović, član od 8. rujna 1999. do 21. lipnja 2000.

Jadranka Ivčić, član od 8. rujna 1999. do 28. rujna 2002.

Eduard Cvitković, predsjednik uprave od 28. rujna 2002. do 4. prosinca 2002.

Zvezdana Blažić, član od 28. rujna 2002. do 4. prosinca 2002.
predsjednik uprave od 4. prosinca 2002.

Marko Gobec, član od 28. rujna 2002.

Zlatan Koritnik, član od 28. rujna 2002.

Zlatan Lisica, član od 28. rujna 2002.

KRAŠ, ZAGREB
- povezana društva i osobe

1. KRAŠ - TRGOVINA, d.o.o. Zagreb, Maksimirska 130
Osnivač: Kraš d.d.
Uprava: Branimir Jadriško, direktor

2. KRAŠ - CENTAR, d.o.o. Osijek, Sv. L. B. Mandića bb
Osnivač: Kraš d.d.
Uprava: Petar Turalija, direktor

3. Kraš Esop d.d. Zagreb, Ravnice 48
Osnivač: Kraš d.d.
Uprava: Tanjica Liktar, direktor,

4. KRAŠCOMMERCE d.o.o., Novo Mesto, Kočevarjeva 2, Slovenija
Osnivač: Kraš d.d.,
Uprava: Jože Repše, direktor

5. Kraš Trgovina d.o.o. Široki Brijeg, Široki Brijeg, S. Radića b.b.,
Bosna i Hercegovina
Osnivači: Kraš d.d., Zagreb
Kraš Trgovina d.o.o., Zagreb
Uprava: Ante Tončo Banožić, direktor

6. KRAŠKOMERC Kraš DOOEL, Skopje, Dame Gruev 3, Makedonija
Osnivač: Kraš d.d.
Uprava: Vladimir Tuđarev, direktor

7. KRAŠ CZ, spol. s r.o., Praha 10, Češka

Osnivač: Kraš d.d.

Uprava: Jan Dvorak, direktor

8. KRAŠ SLOVAKIA s.r.o., Bratislava, Mlynske Nivy 63, Slovačka

Osnivač: Kraš d.d.

Uprava: Jaroslav Jakubčik, predstavnik

9. KRAŠ COMMERCE d.o.o. Beograd, Trg Nikole Pašića 9/VI, Jugoslavija

Osnivač: Kraš d.d.

Uprava: Darko Mlačić, direktor